Letters of consent / Letters of support

- 1. Lucian Blaga University of Sibiu. Faculty of Agricultural Sciences, Food Industry and Environmental Protection
- 2. The General Association of Mărgineni
- 3. Association of sheep breeders "Corbii de Piatra"
- 4. Petcu Ion, breeder
- 5. Cojan Iancu, breeder
- 6. Agricultural Association "Tara Loviştei"
- 7. Gălățan Dumitru-Jieț ethnologist
- 8. Federation of Mountain Shepherds in Romania
- 9. Grosanu Gheorghe, breeder
- 10. Institute of Research and Development for Mountain Science in Cristian Sibiu
- 11. Jubleanu Gheorghe, sheep breeder
- 12. Epure Ghe. Alin, sheep breeder
- 13. "Izvorul" Association in Săcele Brașov
- 14. AGROM-RO Association
- 15. Association of breeders of species under conservation
- 16. The "Alexandru Berinde" Vocational Agricultural School
- 17. Museum of Ethnography in Braşov
- 18. National Museum of the Eastern Carpathians
- 19. National Agency of the Mountain Area
- 20. Dulamă Ionel, as mayor of Rucăr rural municipality
- 21. Ministry of environment, waters and forests
- 22. ASTRA National Museum Complex

Nr. înregistrare: 28. / 08. 10. 2021

CĂTRE,

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Subsemnata prof.univ.dr.ing. SAVA Camelia în calitate de decan al Facultății de Științe Agricole, Industrie Alimentară și Protecția Mediului din Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu, îmi exprim susținerea în numele instituției pe care o reprezint, privind nominalizarea TRANSHUMANȚEI în Patrimoniului Cultural UNESCO.

Având în vedere atributele conferite oieritului ca ocupație străveche a poporului român, practicile tradiționale de exploatare extensivă a ovinelor în România, rolul multiplu al vieții rurale pastorale cu implicațiile sale sociale, economice și culturale, considerăm că TRANHUMANȚA trebuie să facă parte din patrimoniul cultural imaterial.

În cadrul facultății noastre importanța transhumanței pentru conservarea biodiversității și a patrimoniului cultural imaterial este abordată în cadrul disciplinelor cuprinse în planurile de învățământ ale programelor de studii de licență și master (Montanologie, Managementul dezvoltării durabile a zonei rurale și Managementul protecției mediului agricol).

Recomandăm perpetuarea practicilor tradiționale de păstorit, includerea și recunoașterea TRANSHUMANȚEI din România ca parte integrantă a Patrimoniului Cultural UNESCO.

Prof.univ.dr.ing. Camelia SAVA

Adresa Str. Ion Raţiu, nr. 7-9 Sibiu, 550012, România e-mail: saiapm@ulbsibiu.ro saiapm.ulbsibiu.ro Lucian Blaga University of Sibiu

Faculty of Agricultural Sciences, Food Industry and Environmental Protection

No. 28/08.10.2021

To: The National Commission for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage of the Ministry of Culture of Romania

The undersigned, prof. univ. dr. ing. SAVA Camelia, in her capacity as a dean of the Faculty of Agricultural Sciences, Food Industry and Environmental Protection of the Lucian Blaga University of Sibiu, I express my consent in the name of the institution that I represent, for the inscription of TRANSHUMANCE in the UNESCO Cultural Heritage.

Given the features that shepherding has in its status as an ancient occupation of the Romanian people, the traditional practices of extensive breeding of sheep in Romania, the multiple roles of rural pastoral life with all its social, economic and cultural implications, we consider that TRANSHUMANCE must be part of the intangible cultural heritage.

Within our faculty, the importance of transhumance for the preservation of the biodiversity and the intangible cultural heritage is approached within the various disciplines comprised in the curricula for bachelor and master degress (Mountain Studies, Management of sustainable development in the rural area, Management of agricultural environment protection).

We recommend that the preservation of traditional pastoralism practices, and the inscription and recognition of TRANSHUMANCE in Romania as an integral part of the UNESCO Cultural Heritage.

Prof.univ.dr.ing. Camelia SAVA Signature and Stamp

Adress: 7-9, Ion Raţiu street Telephone: +40(269)211338

Sibiu, 550012, Romania Fax: +40(269)212558

Email: saiapm@ulbsibiu.ro

saiapm.ulbsibiu.ro

ASOCIAȚIA GENERLA A MARGINENILOR

SĂLIȘTE, str. Steaza, nr. 9, jud. Sibiu

NR DE ÎNREG: ... 12... /09.2021

CĂTRE;

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Scrisoare de consimțămînt

Subsemnatul prof.univ.dr.ing. CIORTEA Gligor în calitate de președinte al Asociației Generale a Mărginenilor, care reprezintă membri din peste 20 de comune și 4 județe (Sibiu, Gorj, Vâlcea, Argeș), cunosc foarte bine problematica familiilor tipice de oieri. Dintre acestea fac parte și familii care au plecat odată cu strămutarea Transhumantă. Această strămutare a familiilor de oieri în urmă cu câteva secole s-a datorat pe de o parte asupririi și majorării dijmelor pe animale și pe de altă parte, nevoii de a găsi noi zone de pășunat, dincolo de munți. O parte dintre stră –strănepoții acestor familii încă mai fac azi transhumanță cu oi din rasa Țurcană - rasă rustică.

Principalul scop al asociației este de a milita pentru păstrarea tradițiilor, portului și folclorului autentic asociat vieții pastorale. De asemenea, ne propunem perpetuarea practicilor pastorale milenare ca elemente active al menținerii și salvgardării formelor de păstorit tradițional, de tip extensiv. În foarte multe dintre localitățile din care provin membrii asociației noastre încă există mici bazine de oierit, iar viața întregii comunități se desfășoară în funcție de calendarul pastoral. În aceste localități păstoritul este încă motorul viu al economiei locale. Considerăm că menținerea activă a oieritului montan are implicație directă în modelarea și stabilizarea biodiversității pășunilor montane. Totodată, pășunatul montan contribuie la menținerea armoniei dintre om, animal și mediu, fiind în acord deplin cu planurile de acțiune ale Comisiei Europene pentru a implementa: Strategia conservării biodiversității 2030, Pactul verde european și Strategia "de la fermă la furculiță". Păstrarea păstoritului tradițional, de tip extensiv, contribuie așadar nu doar la conservarea biodiversității și protejarea mediului, ci și la dezvoltarea rurală sustenabilă a satelor din zona montană.

Sunt necesare demersuri privind întocmirea unui pachet legislativ de recunoaștere și de respectare a practicării transhumanței, incluzând aici și partea culturală (păstrarea tradițiilor nedeilor și răvășitului oilor din și către munte).

În interesul și numele tuturor membrilor asociației pe care o conduc îmi <u>exprim</u> <u>susținerea</u> privind nominalizarea TRANSHUMANȚEI pe lista reprezentativă a Patrimoniului Cultural și Imaterial al Umanității - UNESCO

Președinte,

Prof. univ. dr. ing Gligor CIORTEA

THE GENERAL ASSOCIATION OF MARGINENI

SĂLIȘTE, 9, Steaza street, Sibiu county

No. of registration: 12/09.2021

TO:

The National Commission for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage of the Ministry of Culture of Romania

Consent letter

The undersigned prof. univ. dr. ing. CIORTEA Gligor in his capacity as president of the General Association of Mărgineni, that represents members from over 20 village municipalities in 4 counties (Sibiu, Gorj, Vâlcea, Argeş), I know very well the problems of typical pastoral families. Among these families there are also some which moved with the transhumant mobility. This mobility of shepherd families was due centuries ago on one hand to the oppression and enhancement of taxes on each animal and on the other to the need of finding new pasturing areas beyond the mountains. Some of the great-grandchildren of those families still performs transhumance today with sheep from the Tsurcana breed – a rustic sheep breed.

The main goal of our association is to militate for the preserving of traditions, folk attire and authentic folklore associated to pastoral lifestyle. Also, we aim to preserve the old pastoral practices as active elements of maintaining and safeguarding traditional pastoralism forms of an extensive type. In many localities where members of our association originate there are still small shepherding places, and the life of the entire community is organized according to the pastoral calendar. In these localities, pastoralism is still the living engine of local economy. We believe that the active preservation of mountain shepherding has a direct implication in the modelling and stability of mountain pastures' biodiversity. Also, mountain shepherding contributes to maintaining harmony between man, animal and environment, which respects the action plans of the European Commission designed to implement the Strategy of biodiversity preservation 2030, The European Green Deal and the "From farm to fork" strategy. The conservation of traditional pastoralism of the extensive kind thus contributes not just to the environment preservation and biodiversity, but also to sustainable rural development of villages in the mountain area.

There are much necessary measures for drafting a set of laws meant to recognize and to respect the practice of transhumance, including here the cultural part of it (the safeguarding of pastoral festivals, the scattering of sheep within the mountains).

It is in the interest and name of all the members of the association that I run that I express my support for the inscription of TRANSHUMANCE on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO.

President,

Prof. univ. dr. ing. Gligor CIORTEA

Signature and Stamp

ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE OVINE CORBII DE PIATRĂ
COMUNA CORBI
STRADA MĂNĂSTIRII , NR. 10
JUDEȚUL ARGEȘ
Nr. 96 din 21,10,2021

CĂTRE;

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Scrisoare de consimțămînt

Subsemnatul dr. SĂVESCU ION în calitate de președinte al Asociației crescătorilor de ovine Corbii de Piatră îmi <u>exprim susținerea</u> în numele Asociației pe care o reprezint privind nominalizarea pe Lista Reprezentativă a TRANSHUMANȚEI în Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității a UNESCO.

Avînd în vedere ocupația străveche de creștere a ovinelor de către oamenii din zona localității Corbi și de faptul că de-a lungul sutelor de ani creșterea ovinelor a fost efectuată în funcție de anotimp (vara crescătorii mergeau cu oile în zona montană, iar toamna și iarna se deplasau în zonele de câmpie, sau în baltă unde hrana era mai usor de procurat), deplasarea făcându-se pe trasee bine stabilite, această mișcare bianuală purtând numele de transhumanță. Faptul că odată cu aceste deplasări se făcea și un schimb intercultural, considerăm că acest fenomen de mișcare ciclică a animalelor poate fi considerată ca parte integrantă a patrimoniului național.

Transhumanța ca ocupație străveche a poporului nostru a demonstrat legătura indisolubilă dintre om , animal și mediu.

Creșterea animalelor în regim familial a dus la dezvoltarea comunităților rurale din zonele premontane și montane , fiind un motor economic și sustenabil.

Suprafețele de pășune și fânețe limitate din aceste zone fac ca fermierii să se deplaseze cu animalele în alte zone cu potențial furajer. Deplasarea animalelor se face pe trasee cunoscute cu mulți ani în urmă, fapt ce a dus la crearea unor legături între persoanele care efectuează transhumanța și locuitorii din zonele de iernat, care au dus în timp la schimburi culturale și economice. Trashumanța are și un rol social prin menținerea populației rurale, atât din zona de câmpie cât și din cea de munte.

Considerăm că păstrarea transhumanței ca activitate economică menține în viață micile sate montane. Din aceste motive transhumanța are un rol multiplu de menținere a vieții rurale pastorale cu implicații sociale, economice și culturale.

Conjuctura actuală a unei economii globale cu o tranziție către economia de piață face ca practicarea păstoritului ca activitate de bază a comunităților din zona montană să fie din ce în ce mai dificilă. Creșterea extensivă a animalelor în aceste zone este mai puțin rentabilă atât datorită profitului foarte mic, perioadei de muncă a fermierilor permanentă (24 de ore pe zi, 365 de zile pe an), dar și datorită prădătorilor care contribuie la decimarea efectivelor de animale.

Menținerea tradiției de creștere a animalelor în aceste zone și transmiterea către noua generație a acestei activități este o problemă foarte delicată care poate fi rezolvată numai prin recunoașterea profesionalismului crescătorilor și prin suport legal. Astfel putem aduce o speranță pentru perpetuarea acestor practici importante de păstorit pendular sau de tip tradițional arhaic.

THE ASSOCIATION OF SHEEP BREEDERS "CORBII DE PIATRA"

CORBI VILLAGE MUNICIPALITY

10, MANASTIRII STREET

ARGES COUNTY

No. 96 from 21.10.2021

TO:

THE NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE OF ROMANIA

Letter of consent

The undersigned dr. SAVESCU ION in his capacity as president of the "Corbii de Piatra" Association of sheep breeders, I express my support in the name of the Association that I represent for the inscription of TRANSHUMANCE on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of UNESCO.

Given the ancient occupation of sheep breeding by people in the area of Corbi locality and the fact for hundreds of years sheep breeding was undertaken according to seasons (in the summer, breeders were going with the sheep at the mountain region, and during autumn and winter they moved to the plain area or to the wetlands were food is easier to reach), the moving was being done on specific routes, this biannual moving being called transhumance. The fact in the past this mobility also determined intercultural exchanges, we consider that this phenomenon of cyclical movement of animals could be considered an integral part of the national heritage.

Transhumance, as an ancient occupation of our people demonstrated the strong connection between man, animal, and environment.

The animal breeding within the family encouraged the development of rural communities in mountain and pre-mountain regions and was also a sustainable economic lifestyle.

The limited pastures and hayfields from these areas determine farmers to move together with their animals in areas with higher fodder potential. The travel is done on paths known from years ago and this determined a connection between people who perform transhumance and the inhabitants in places where shepherds spend the winter, and these connections also encouraged economic and cultural ties. Transhumance also has a social role in the preservation of the rural population, both in the plain and in the mountain areas.

We consider that the preservation of transhumance as an economic activity helps keeping alive the small mountain villages. It is why transhumance has multiple roles in maintaining the pastoral rural life with its cultural, economic, and social implications.

The current situations of the global economy that moves towards the market economy transforms so much that the practice of shepherding as a main activity of communities in the mountain areas becomes a more difficult task. The extensive breeding in these areas is less profitable because of the very low profit, the time load necessary for farming work that is permanent (24 hours a day, 365 days a year), and also because of the predators that destroy our animals.

Maintaining the breeding tradition in these areas and its transmission to the young generation is a very delicate problem that cannot be solved without the recognition of the professional knowledge of breeders and the legal support. This is how we can bring some hope to the preservation of this important practice of pendular pastoralism of a traditional primitive type.

Signature

SĂVESCU ION

Stamp

Către: Comisia Națională pentru Salvgardarea Patrimoniului Cultural Imaterial a Ministerului Culturii, România

Adresa:

PETCU ION, comuna CAINENI, sat ROBESTI, judetul VALCEA – România

Scrisoare de consimțământ

Subsemnatul **PETCU ION**, în calitate de crescător particular de oi țurcane și membru al Asociației agricole "TARA LOVISTEI" din comuna TITESTI, județul VALCEA, România, îmi exprim susținerea pentru nominalizarea pe *Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității* a UNESCO a **Transhumanței noastre naționale.**

M-am nascut intr-o familie veche de pastori, in care traditia cresterii oilor a fost transmisa din generatie in generatie si a asigurat si asigura pentru familiile noastre mai mult decat era si este necesar pentru traiul zilnic. Toti inaintasii mei, locuitori ai Tarii Lovistei au pastrat cu sfintenie traditiile stravechi si obiceiurile pastoritului in muntii Fagaras si Parang. Chiar daca unii feciori din familie sau indreptat catre alte meserii, totdeauna a fost cineva care sa duca mai departe acesata libera si minunata indeletnicire.

Pentru mine, oile si familia mea, Muntele este sacru si vesnic, el ne da viata, el ne da tot ce ne trebuie pentru turmele noastre. Traiul pe culmile alpine, pline de maretie ale Carpatilor mi-au daruit o vietuire sanatoasa libera si cinstita, cu respect fata de natura, cu iubire si mandrie fata de oile si de indeletnicirea noastra.

In fiecare primavara, turmele noastre, cainii de paza si magarii necesari pentru transportul celor de trebuinta la stana, pornim spre pasunile montane, unde stam pana toamna tarziu. Dar nu numai atat, cum intra copiii in vacanta, sotia si copiii vin la stana, alaturi de mine si ma ajuta la cresterea oilor, la muls si la prepararea celor mai gustoase produse din lapte de oaie. In acest fel ma asigur ca si copiii mei sa invete de mici tainele oieritului si tehnica prepararii branzei. Acest lucru imi da speranta ca vor indragi animalele si Muntele si vor mosteni si duce mai departe traditia straveche a pastoritului.

Noi traim intr-o zona de munte, care nu are terenuri suficiente pentru producerea furajelor necesare iernarii oilor, fapt pentru care, asa cum faceau si

mosii si stramosii nostri, toamna tarziu, coboram oile din munti si pornim pe drumurile vechi si batute ale TRANSHUMANTEI, spre dealurile de sub munte, la ghinda si jir si apoi spre campiile Olteniei si Baraganului. De obicei parcurgem in fiecare an, circa 200-300 Km sau chiar mai mult, pe vreme buna sau rea, pentru a asigura hrana animalelor noastre dragi.

In ultimii ani, avem mari probleme deoarece tinerii au parasit zona montana pentru o viata mai usoara la oras sau in strainatate si nu mai gasim sa angajam ciobani, suntem nevoiti sa ne unim turmele mai multi oieri, pentru a pleca pe drumurile, de multe ori perculoase dar totdeauna frumoase ale TRANSHUMANTEI.

In anii multi de cand cresterea oilor reprezinta modul meu de viata, am constatat ca este tot mai greu si intampin tot mai multe probleme : lipsa fortei de munca, greutatea valorificarii lanii (pe vremuri contravaloarea acesteia ne asigura plata ciobanilor), indiferenta autoritatilor care nu vor sa reglementeze Transhumanta si traseele acesteia, probleme foarte serioase si care ne pun in pericol viata noastra si a animalelor din cauza numarui foarte mare de ursi, lupi, sacali, abuzurile primarilor la trecerea prin localitati, abuzurile padurarilor si a paznicilor de vanatoare, etc. . Parca toti incearca sa ne puna piedici si sa faca orice sa ne descurajeze sa mai practicam OIERITUL si TRANSHUMANTA, aceasta activitate, care ne asigura mie si tuturor familiilor de pastori traiul de zi cu zi. Noi, OIERII, privim cresterea animalelor, TRANSHUMANTA, ca pe un mod de existenta, o modalitate de viata, un mod de a ne scre istoria , de a ne pastra identitatea.

Am totusi speranta, ca macar in ultimul ceas, oieritul montan, transhumanta, miile de gospodarii in care familiile traiesc in special din cresterea animalelor, vor fii in atentia autoritatilor si se vor lua masurile necesare pentru ca aceasta meserie grea dar si foarte frumoasa, sa nu dispara.

Petcu Ion,

Tel. +40 740 877495, +40753 646454

Com. Caineni, sat. Robesti, jud. Valcea

Semnatura,

To: The National Commission for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage of the Ministry of Culture, Romania

Address: PETCU ION, rural municipality CAINENI, village of ROBESTI, VALCEA county – Romania

Letter of consent

The undersigned **PETCU ION**, as private breed of Tsurcana sheep and member of the "TARA LOVISTEI" Agricultural Association from TITESTI, county of VALCEA, Romania, I express my support for the inscription on the *Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity* of UNESCO of **our national Transhumance**.

I was born in an old family of shepherds, in which the tradition of sheep breeding was transmitted from generation to generation and ensured and still ensures our family's income more than it was necessary for the daily life. All my ancestors were inhabitants of the Lovistei Country and preserved sacredly the ancient traditions and customs of pastoralism in the Fagaras and Parang mountains. Even though some of the family youngmen decided to do other professions, it was always somebody who took over this free and great job.

For me, my sheep and my family, the Mountain is sacred and eternal, he gives us life, he gives us everything we need for our herds. The life on the alpine great peaks of the Carpathians offered me a free, healthy, and honest lifestyle, with respect for the nature, with love and pride to my sheep and our profession.

Every spring, our herds, the watchdogs, and the necessary mules for transporting the sheepfold objects — we all head to the mountain pastures where we stay until late in the autumn. But that is not all: the moment our children started they summer vacation, my wife and children arrived at the sheepfold together with me and help with sheep breeding, with milking and preparing the most delicious products of sheep milk. In this way I am sure that my children learn since early childhood the small secrets of shepherding and of the technique of preparing the cheese. This gives me the hope that they will love the animals and the Mountain and will inherit and take further the ancient tradition of pastoralism.

We live in a mountain area, that does not have enough lands for fodder that is necessary for the sheep during winter, and that is why, as our ancestors did also, late in the autumn we descended with the sheep from the mountains and headed to the old and very used roads of TRANSHUMANCE, to the hills situated under the mountains, to the acorn, and then to the plains of Oltenia and Baragan. Usually, we walk every year around 200-300 km and even more, on good or bad weather, to ensure the necessary food for our dear animals.

During the last years, we had big problems because the young people left the mountain area for an easy life in the town or abroad and we cannot find shepherds to hire, we must unite herds of several shepherds in order to be able to get on the road of TRANSHUMANCE, roads that are many times dangerous but always beautiful.

During the many years when the sheep breeding represented my way of life, I noticed that it becomes more and more difficult and I face more and more problems: the lack of workforce, the difficulty to use the wool (in the past this represented enough income for shepherds), the indifference of authorities that do not want to support Transhumance and its pathways, the serious problems that are endangering our life

and the life of our animals because of the great number of bears, wolfs, jackals, the abuses of mayors when we cross through their localities, of forest men and hunters, etc. It is like everybody wants to put pressure on us and discourage us not to practice PASTORALISM and TRANSHUMANCE, this activity that ensures me and all the shepherds' families the livelihood. Us, the SHEPHERDS, we consider animal breeding, TRANSHUMANCE as a mode of existence, a way of life, a way of writing history, of preserving our identity.

I dot still have the hope that at least in the last moment, our mountain pastoralism, transhumance and thousands of households in which families live especially thanks to the animal breeding, will be in the authorities' attention that will take the necessary measures for this difficult but beautiful job not to disappear.

Petcu Ion

Telephone: +40 740 877495, +40753 646454

Caineni rural municipality, Robesti village, Valcea county

Signature

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Scrisoare de consimțământ

Subsemnatul, Cojan Iancu, din Covasna - Voinești, crescător de oi rasa țigaie, membru în Asociația Județeană a Crescătorilor de Ovine Covasna, îmi exprim susținerea pentru nominalizarea transhumanței pe *Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității* a UNESCO.

Provin din Voineștii Covasnei, o zonă cu importante tradiții pastorale, unde meseria de cioban s-a moștenit din tată în fiu, de sute de ani. Strămoșii mei au avut mereu drumul în picioare: vărau oile în Munții Vrancei, Buzăului ori alții, mergeau și în transhumanță, ajungând până la gurile Dunării și mai departe. Străbunicul meu, Ion Cojan, născut la un an după Marea Unire, ne povestea cum era demult cu transhumanța: "După 10 mai plecam cu turma la munte, că abia pe 23 aprilie veneam de pe unde eram. Făceam cam 30 km pe zi și ajungeam în 5-6 zile, depinde cât de grăbiți eram. Dormeam pe unde apucam, pe marginea șanțului după ce mulgeam oile și mâncam tot ce apucam; mămăliga era întâi... Din mămăligă transhumai. Am umblat cu oile pe Făgăraș, Sighișoara, Târgu Mureș, Tecuci, Buzău, Ploiești. Așa era meseria de «nomazie», ca să trăiești, e o meserie foarte grea, nu este o meserie științifică, dar e practicată în mare. Aveam mai mulți asociați, era un moș de care ascultam și el conducea, eram cinci-șase inși cu 1.000-1.200 de oi. Măsuram noi laptele, să facem întrecere cine paște oile mai bine, la ce loc, la ce iarbă".

Bunicul meu a mai prins vremurile transhumanței - se pleca de Sf. Dumitru. Atunci era schimbatul ciobanilor, se tocmeau, plecau la 2-3 zile, pe măgar, în direcții diferite. Treceau munții spre Buzău, Brăila. Se orientau și după cum era anul. E mâncare în Regat? Dacă nu, plecau spre Ardeal. Se duceau spre Mureș, Târnava Mică, Mare, dar și spre Dobrogea, Tighina. Au adus caracule d-acolo, dar aici nu prea le place.

Tata a fost cioban toată viața lui, acum am moștenit eu. Am 900 de oi, toate rasă țigaie. În mod clar, în zona noastră rasa de oaie tradițională și de bază este țigaia. Este o rasă veche românească, adaptată locurilor acestea. Ea are lâna scurtă (nu foarte scurtă, însă) și creață, moale. Produce o lână semifină de foarte bună calitate. Este o rasă productivă la lapte și bună de carne. Evident, nefiind specializată pe niciunul din sectoarele producției ovine - lână, carne, lapte, pielicele – nu excelează în vreunul, dar, cum am spus, este oaia ideală ce se poate crește la stână: bifează mulțumitor fiecare din sectoarele enumerate, este rezistentă la condiții meteorologice schimbătoare și nu este pretențioasă la mâncare sau predispusă la îmbolnăvire.

La munte, la Comandău, vărez doar sterpele. 300, 400, în funcție de an. Cred că sunt singurul voineștean care le mai vărează la munte, restul le țin aici aproape, că e mai simplu. Urc cu oile și caii la munte pe la începutul lui mai și le cobor la sfârșitul lui septembrie.

Deloc ușoară, meseria de oier este una veche, în care s-au acumulat cunoștințe transmise mai ales prin viu grai de la o generație la alta. Consider că aceasta necesită pricepere, dragoste pentru animale și sacrificii. Cu toate greutățile, nu intenționez să renunț la creșterea oilor, deși vremurile în care păstoritul nu era doar o meserie, ci un mod de viață în Voineștii Covasnei, au cam apus.

Cojan Iancu

Covasna – Voinești, județul Covasna Str. Mihai Eminescu, nr. 126A Tel. 0769643694

10.10.2021

THE NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTUREL OF ROMANIA

Consent letter

The undersigned, Cojan Iancu, from Covasna – Voinești, breeder of Tsigai sheep, member in the County Association of Sheep Breeders in Covasna, I express my support for the inscription of transhumance on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO.

I was born in the Voineşti of Covasna, an area of important pastoral traditions, where shepherding was passed from father to son for hundreds of years. My ancestors were always on the road: they spent summer with the sheep in the Vrancea or Buzău Mountains, or some other mountains, they also went in transhumance getting as far as where the Danube arrives to the Black Sea and even farther. My great-grandfather, Ion Cojan, was born a year later from the Great Union [1918], and he was recounting us how was transhumance in the past: "After the 10th of May, we were leaving with the flocks to the mountain, because it was as late as the 23rd of April when we were able to arrive from our various pathways. We had to walk around 30 km a day and we arrived in 5-6 days, depending on how much we were in a hurry. We slept wherever we could, such as on the side of the road, after we milked the sheep and ate whatever we had; but mainly polenta... It was polenta that allowed me to walk on transhumance. I walked with the sheep in Făgăraş, Sighişoara, Târgu Mureş, Tecuci, Buzău, Ploieşti. This is how the job of 'being a nomad' was, the job that allowed you to have a life, it is a very hard job, not a scholarly job, but a practical one. We had helpers, we had an old man who advised us and he led everything, and we were around 5-6 people with 1000-1200 sheep. We weighted the milk, competed with each other to see who was getting the best pastures for their sheep, in which place, on which grass."

My grandfather was still active in transhumance – he was leaving on the day of Saint Demetrios. That was the time when the shepherds were changed, they were hiring, they were leaving every 2-3 days, on the mule, in different directions. If not, they were leaving towards Transylvania. They went towards Mureş, Târnava Mică, Mare, but also towards Dobrogea, Tighina. They brought Karakul sheep from there, but those sheep do not like it too much around here.

My father was a shepherd all his life, and now I have inherited that. I have 900 sheep, all of them are Tsigai breed. Defintely, in our area the traditional and baisc sheep breed is the Tsigai. It is an old Romanian breed, adapted to these places. It has short wool (but not too short) and curly, soft. It gives a semi-soft wool of high quality. It is a breed good for milk and meat. Certainly, it is not dedicated to any of the sheep production sectors – wool, meat, milk, lamb skin – so it is not excellent in any of them, but, as I just said, it is the ideal sheep that you can breed in a sheepfold: it is good enough for all the enumerated needs, it is resilient to climate change and it does not require special food and it does not get sick often.

On the mountain at Comandău, I spent the summer only with the barren ewes: 300, 400, it may change every year. I believe I am the only person of my village who spends the summer in the mountain pastures,

because the rest of them keep them here, close by, which is easier. I climb with the sheep and horses to the mountain around the begnining of May and I descend at the end of September.

It is not easy at all the job of the shepherd; it is an ancient job, in which knowledge transmitted orally from one generation to the next got to be accumulated. I believe that this needs skills, love for the animals and sacrifices. Despite all the hard things, I do not intend to give up on sheep breeding, though here in Voineşti of Covasna there are kind of gone the times when sheperding was not only a job, but a lifestyle.

Cojan Iancu

Signature

Covasna – Voinești, Covasna county

126A Mihai Eminescu street

Tel. 0769643694

10.10.2021

ASOCIAȚIA AGRICOLĂ *"ȚARA LOVIȘTEI"*

Com. Titeşti, sat Titeşti, Judeţul Vâlcea - **ROMÂNIA** C.I.F. **RO 28419557**; Telefon: **0760 87 60 20** E-mail: asociatiataralovistei@gmail.com

Nr. inreg. 547.10.2021

CĂTRE:

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Scrisoare de consimtămînt

Subsemnata **Stefan Constanta**, in calitate de **președinte** al **Asociatiei agricole** "ȚARA LOVIȘTEI" imi exprim sustinerea in numele asociatiei pe care o conduc privind nominalizarea pe Lista Reprezentativă a TRANSHUMANȚEI în Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității a UNESCO.

Avand in vedere universul lumii pastorale constatam ca cea mai straveche ocupatie a poporului roman, cea care a definit istoria acestui neam este OIERITUL. Un tulburator si deosebit fenomen si o particularitate a vietii pastorale traditionale, a oieritului in ROMANIA, este si a fost intotdeauna TRANSHUMANTA CARPATICA. Turmele de oi ale pastorilor romani din satele de munte, penduleaza de sute de ani intre pasunile montane si campie, pe trasee bine stabilite ale transhumantei, la distante de sute de kilometri, cu un rol strict functional in cadrul economiei pastorale, in care criteriul climei si al locurilor de pasunat joaca un rol important.

OIERITUL, aceasta ocupatie milenara si atributele conferite TRANSHUMANTEI ca practica straveche, traditionala a neamului nostru sunt stabilite de legatura si armonia dintre viata, om, animal si munte si asigura de mii de ani un aspect al continuitatii si sustenabilitatii vietii rurale pastorale, cu implicatii culturale, sociale si economice vitale in mentinerea fermelor de familie, a gospodariei taranesti, mai ales in zona de munte a Romaniei, acolo unde au fost de mii de ani.

Mentinerea activa a transhumantei in Romania si continuarea perenitatii acestui fenomen poate fi considerata ca parte integranta a patrimoniului national. Pastorii, acesti OAMENI din Neamul Oamenilor, Fii ai MUNTILOR, liberi, vanjosi, cinstiti si iubitori de natura si animale sunt cei care ne îndreptățesc să afirmăm că numai prin recunoașterea profesionalismului și a unui suportul legal real din partea autoritatilor se poate aduce o speranță pentru perpetuarea acestor practici importante de păstorit pendular in Romania. OIERITUL si TRANSHUMANTA, sunt vitale pentru perpetuarea, pastrarea, continuitatea si dezvoltarea gospodariei taranesti din Romania, care este unica in lume si intruneste ca un tot unitar calitati etno-folclorice, traditional-alimentare, etnologice, zootehnice, calitati care sustin intr-un echilibru stabil leaganul civilizatiei traditionale romanesti.

Semnatura,

ȚARA LOVIȘTEI Agricultural Association

Municipality of Titești, village of Titești, Vâlcea County, Romania

CIF RO 28419557, telephone number 0760876020

Email: asociatiataralovistei@gmail.com

No. of registration: 547.10.2021

TO:

THE NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE OF ROMANIA

Consent letter

The undersigned Ştefan Constanţa, as president of the "ṬARA LOVIŞTEI" Agricultural Association, I express my support in the name of the association that I lead to the inscription of TRANSHUMANCE on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO.

Given the fact that within the world of pastoralism we notice that this old occupation of the Romanian people, the one that defined the history of this people was SHEPHERDING. An impressive and special phenomenon and a specificity of the traditional pastoral life of shepherding in ROMANIA was and is forever CARPATHIAN TRANSHUMANCE. Sheep flocks of Romanian shepherds in the mountain villages walk for hundreds of years between mountain pastures and plain, on well-established routes of transhumance, at hundreds of kilometres distances, having a specific and strict functional role within the pastoral economy, in which the criteria of climate and pasturing places play a very important role.

Shepherding, this ancient occupation and the features specific to TRANSHUMANCE as an old practice that is traditional to our people are encouraged by the connection and the harmony between life, man, animal and mountain and ensures for thousands of years the continuity and sustainability of rural pastoral life, with all its cultural, social and economic implications that are vital in maintaining family farms, peasant household especially in the mountain regions of Romania where they have been for thousands of years.

The active preservation of transhumance in Romania and the continuation of its forms could be considered an integral part of national heritage. The shepherds, these PEOPLE of the human stock, Sons of the MOUNTAINS, free, strong, honest and lovers of nature and animals are the ones that determine us to say that only through the recognition of their professionalism and offering them a real legal support from the authorities we can bring some hope for the preservation of this relevant practice of mobile pastoralism in Romania. SHEPHERDING and TRANSHUMANCE are vital for the preservation, continuity and development of the peasant household in Romania, which is unique in the world and enjoys many qualities: ethnographic and folkloric, belonging to traditional gastronomy, ethnological, of animal science, qualities that support in a steady balance the nest of Romanian traditional civilization.

Signature and Stamp

COMISIA HATIOHALA PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL iMATERIAL A MIHISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA.

Subsamnatul GALATAH DUMITRU- JIET, domiciliat în orosul PETRILA strado Republicio 53/10 Judetul Hunedeore, etenolog, fiul unui renumit crescotor de oi din Valea Juliu: Galetan loan Hemes (1913-1922) venind vorba olo TRANSHUMAHTA, declor: Volca fiuliu este cunoscuto le oro actuale ca zona etno-folciorico timutul mombrelativor, momerlariu fiind loanitorii sestunosi core sou ocupat ole câud se she cu crestorea enimalelor, in special a ovinelor, fiind favorizati in accosto mossire, do laptul cà volvo juliu este inconjurato precum o celole do murti cu padur si pajisti alpito: larane, sureolu, vâlcan, Relegad.

Vâlcan, Relegat.

Dalorité proces de selectie naturale dupà price pera lor in cadrul raser de ai turcane criend o rase su persocré atat ce aspect taga c cêt no ce productie de lapte, in curs de oano-logar, faud vorbo de Braaza de Valea juliu son breage

de Petile.

de letile.

The value finding son to reaffe of value finding son son general est letile.

The value finding son mercul, la large Toomice of principal pendulates case, munto of mercul, la large Toomice of principal son of the son fill continue aponistical variable in verte socialistica cu Lanul aponistica variable in verte socialistica cu Lanul aponistica variable into son son de or numeroni or for variable per la son de or numeroni or for su satul producionel se place, la taro toomice, oreni se su satul producionel se place, la taro toomice, oreni se inforceau in infuncire, de obicci dupò bobokeggò. Supò abaul inforceau in infuncire, de obicci dupò bobokeggò. Supò abaul inforceau in infuncire, de obicci dupò bobokeggò. Supò abaul inforceau case place la colibeb subalpinu, apoi se informe qui ci opace case plecau la larà pe obserbe la consecta la munto piero se avonteu ri spul banet in zone cano politi, uni operi se avonteu ri spul banet in zone cano place oun puse po fair accesò pano primavora cànd place oun non la larà. Le ara se inforceau in luna mai in apropiesto olali de 21 mai cànd eson urcato la munto peurpu in place vare pe plasoko olor in mica parto, a ount un rol dustetit in matinerea lepatunor shense interes ouporter olipintelor reginni

1. ab láin, ducând le converteres travitieles, obsceivoites se a valorilor curturel en spirituel response.

Reun sou produs schiubi in majore. dequettates refeti ob sosele asfattato re interfectora accesulus transportatio po jas nu a fost in avantajul oresilos. Orle se transportatio po jas nu a fost in avantajul oresilos. Orle se transportatio cu transle, a disportat formecul transhumantai

Numa pris reacuosifera profesionalismosti cu muniproceselo vulta tobratión in suportal legal, pursua adua o sporanto pou tru perpetuora ecestár procho importante al pástorit al la participational ar hare

Supe traditional ar hare

Supe traditional ar hare

Supe traditional resolute locale oun rimetul Momarlowlor primo transhumanto cu noscutir in lumeo oresilor prois a avae loc dupô primul rappoi daco-roman (101-102 d. Hr) Trupele romano au patimis m Valua quelio pri pasul Valcan, au cuant cetallo Bainte, a vanpostul a parisin cetátilor de la Sarinteportuto ri s-en notorial pe chei to Tai, Valeo Popii,

Sarwitgerfute no s-en indupted pe cheile Tou, Valeo Popie, vârful lui Petru - la Comérnicel in apropueste copitelei bociei, unde aceste trupe ou facut jour Hynes en cele-lette armets somano in vederes afación Copiteles docios. O seri dad de Valeo juliu s-ou retras y munti, s-ou besicolat la colibela sucolpria de dupo cheile Tari, che il justilui, cu qui molelo se tet avutul lor

odolé au meherese poècie au revenit le votre los unde cosel si a caseture le fusesero distruse. Pe aceste le-au ricorpet in pripo das fiind toamus, un avecu fau fècul vare peutre resuatul a nimebles. Les ou lust cales maris toam shumants po tooté durose resnii

Dumitu Galdau-Jiel.

Sto. Republici 53/10
335800 Petule Jud. Hunedogro

Telefon 0722261084

Mail: dgalatanjiet dyahoo.com.

13. octombre 2021

THE NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE OF ROMANIA

The undersigned GĂLĂȚAN DUMITRU-JIEŢ, based in the town of Petrila, 53/10 Republicii street, Hunedoara county, ethnologist, son of a renown sheep breeder in the Valey of Jiu: Gălățan Ioan Nemeș (1913-1922), for the topic of transhumance, I declare:

The Valley of Jiu is known nowadays as an ethnographic and folkloric region named The Land of Momârlani, the momârlani being the inhabitants of this area, which were practicing since old times the animal breeding, and especially the sheep breeding; they enjoyed favourable conditions for this job because the Valey of Jiu is surrounded by a citadel of mountains with forests and alpine pastures: Parâng, Sureanu, Vâlcan, Retezat.

Thanks to the knowledge of these shepherds, since around 1950, they started a long process of natural selection according to their own view within the Tsurcana sheep breed and created a superior breed in terms of physical features and as production of milk, a breed that is currently in the process of official approval; the breed is Breaza of the Valley of Jiu or the Breaza of Petrila.

In the Valley of Jiu shepherds practiced the small transhumance, which was actually the pendulation between the household, mountain and going "to the countryside" during autumn and spring, because during winter the sheep received fodder inside the village thanks to the hay gathered during summer. This situation was privileged by the fact each household had around 50-80 sheep.

In the traditional village shepherds left "to the countryside" in the autumn, and they returned in January, usually after the Epiphany. After the sheep scattering done on the mountain, during autumn, the sheep could be taken for a while at the subalpine sheepfolds, and then they formed smaller herds that went towards Târgu Jiu or Haţeg.

On the way to Haţeg flocks were going to the lands around Haţeg, and some shepherds were headed to Banat, in the Caransebeş region, of Lugoj or of Timişoara. After Epiphany, the sheep were fed with hay at home until spring, when they were leaving again "to the country". From here they returned around May, close to the 21st of May when sheep were taken to the mountain for the entire summer.

The moving of sheep within the small transhumance was done on foot, which created a certain charm and had a great role in maintaining the strong ties between inhabitants of different regions of the country, and determined the spread of knowledge about common traditions, customs and cultural and spiritual values.

Nowadays there are major changes happening. The development of the cemented road networks and the interdiction for foot transport was not in the advantage of shepherds. Sheep are transported with lorries and the charm of transhumance is lost.

Only by the recognition of the shepherds' professional status with its various features and the legal support we can bring some hope to the perpetuation of this important traditional primitive type of pastoralism.

According to the tradition and local legends of the Land of Momârlani, the first known transhumance in the world of shepherds in the Jiu region took place after the first Roman-Dacian war (101-102 A.D). The Roman soldiers entered into the Valley of Jiu by the passage Vâlcan, conquested the citadel of Băniţa, which was the main defending point for the citadel of Sarmisegetuza and headed to the Tăi gorge, the Valley of Popii, the Peak of Petru, at the Comărnicel, close to the capital of Dacia, where these troops

made the connection with the other Roman armies in order to attack together the capital of Dacia. The Dacian shepherds from the Valley of Jiu went to the mountains, created a resistance structure at the subalpine sheepfolds that are situated after the Tăii gorge, the Jieţ gorge, with their animals and all their belongings. After the war, they returned to their villages where their houses and households were destroyed. They tried to rebuild them fast, but the autumn was coming, they did not have hay from the summer to feed their animals in the winter, so they just headed to the road on the great transhumance for the entire wintertime.

Dumitru Gălățan-Jieț

Signature

53/10 Republicii, 335800, Petrila, Hunedoara county

Telephone number: 0722261084

Email: <u>dgalatanjiet@yahoo.com</u>

13th of October 2021

FEDERAȚIA OIERILOR DE MUNTE din ROMÂNIA

Str. Feldioarei nr.20 A, jud.Braşov

Înscrisă cu Nr.3242/62/2008 la Tribunalul Brașov

Cod fiscal: 24487370

Cod IBAN RO 64 RNCB 0058114476990001 BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ S.A., BRAŞOV Telefoane: 0744/43.27.18; 0745/35.54.55

relevane: 0/44/43.27.18; 0/45/35.3

NR.5 din 20.10.2021

CATRE:

COMISIA NATIONALA PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMANIA

Subsemnatul ing.Gontea Petru Eugen in calitate de presedinte al Federatiei Oierilor de Munte din Romania imi exprim sustinerea in numele federatiei pe care o reprezint privind nominalizarea pe Lista Reprezentativa a TRANSHUMANTEI in Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanitatii a UNESCO.

Avand in vedere ocupatia milenara rolul primordial si important in formarea poporului roman a limbi si unitati nationale cat si valoarea culturala pe care aceasta ocupatie a dezvoltato, consideram caTRANSHUMANTA efectuata de poporul roman de-a lungul veacurilor are o nota aparte pe scara valorilor de-a lungul istoriei Romaniei.

Totodata prin efectuarea acestei TRANSHUMANTEI sa mentinut biodiversitatea si bogatia floristica a pasunilor alpine cat si diversitatea plantelor medicinale,inmultirea si conservarea acestora dealungul veacurilor.

Prin aceasta TRANSHUMANTA sau creat o serie de evenimente culturale, traditi si obiceiuri in comunitatile rurale.

Bogatia folclorica a acestui popor este direct legata de efectuarea acestei TRANSHUMANTA, plecarea barbatilor in Transhumanta necesita o pregatire mai mult decat militara, iar familiile ramase erau nevoite sa se administreze si sa-si aline dorul de cei dragi prin cantece si totodata prin creerea unor evenimente culturale de plecare in Transhumanta si venire din Transhumanta. Prin aceasta Transhumanta preotii si carturarii au reusit sa transmita carti si invataturi dintr-o zona in alta.

Trecerea de la un mod de viata traditional la economia de piata agresiva are un efect distrugator asupra TRANSHUMANTEI ceia ce impune a fi conservata ,pronovata si creerea unui cadru legislativ corespunzator pentru a putea fi efectuat in continuare.

Elementele delicate ale tranzitiei catre economia de piata, sunt practic aspecte delicate ale mentinerii pastoralismului cu numeroasele sale vulnerabilitatii indiferent de zonele de altitudine privind aspectele administrative, funciare legate de pradatori dar si de lipsa fortei de munca sau ruptura transmiterii catre noua generatie.

Acestea sunt numai cateva elemente de natura sociala care ne indreptateste sa afirmam ca numai prin recunoasterea profesionalizmului si suportul legal,putem aduce o speranta pentru perpetuarea acestor practici importante de pastorit pendular sau de tip traditional arhaic.

Presedinte,

Gontea Petru Eugen

THE FEDERATION OF MOUNTAIN SHEPHERDS IN ROMANIA

20A Feldioarei Street, Brașov

Inscribed by the Braşov Tribunale with the no. 3242/62/2008

Fiscal code: 24487370

IBAN RO 64 RNCB 0058114476990001

BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ S.A. BRAŞOV

Telephones: 0744/43.27.18; 0745/35.54.55

No. 5 from 20.10.2021

TO:

THE NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE OF ROMANIA

The undersigned ing. Gonțea Petru Eugen as president of the Federation of Mountain Shepherds in Romania, I express my support in the name of the federation that I hereby represent to the inscription of TRANSHUMANCE on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO.

Given the fact this is the ancient occupation of the Romanian people with a great and primary role in the emergence of the Romanian people and language and in the achievement of the national unity, as well as the cultural value that this occupation generated, we consider that the TRANSHUMANCE performed by Romanians along the centuries has an important feature on the scale of values in the Romanian history.

Also, through practicing this TRANSHUMANCE, biodiversity and the richness of the flora of the alpine pastures were ensured, as well as the diversity of medicinal plants, the spread and conservation of those along the centuries.

Through this TRANSHUMANCE, a series of cultural events, traditions and customs were created in the rural communities.

The folklore richness of this people is directly connected with the practice of TRANSHUMANCE: when the people need to go to Transhumance, they prepare like they are going to do their military service, and the family left behind had to organize themselves and to manage the great pining for the dear ones through songs and cultural events specific to the beginning of Transhumance and the end of it. Thanks to Transhumance, priests and scholars managed to send books and knowledge from one region to the other.

Passing from a traditional way of life to the aggressive market system has a negative effect over TRANSHUMANCE, and that is why it is important to be preserved, promoted, and to create the necessary legislation and that will preserve it further.

The sensitive elements of this transition to the market system are practically aspects connected with the maintaining of the pastoralism with its vulnerabilities no matter the altitude where it is undertaken, such as the administrative aspects of dealing with the predators, the lack of work force or the decline of transmission to the new generation.

These are only a few social elements that are determining us to say that only by respecting this job's features and the legal support would bring a good future to these ancient pastoral practices.

President,

Gontea Petru Eugen

Signature

Stamp

Către: Comisia Națională pentru Salvgardarea Patrimoniului Cultural Imaterial a Ministerului Culturii, România

Adresa:

Comuna Corbi, județul Argeș, - România

Scrisoare de consimtământ

Subsemnatul Groșanu Gheorghe, în calitate de crescător de oi turcane și membru al Asociației Crescătorilor de Ovine "Corbii de Piatră" din comuna Corbi , județul Argeș din România, îmi exprim susținerea pentru nominalizarea pe Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității a UNESCO a Transhumanței noastre nationale.

Creșterea oilor s-a transmis în familia mea din generație în generație, în locul de baştină de la părinții, bunicii și străbunicii mei . Încă din copilărie , părinții mei fiind crescători de oi și mergand cu ele vara la munte, iar pe timpul toamnei , iernii, primăverii în zona de câmpie mi-au insuflat dragostea de animale. În adolescență muncind în această activitate prețul muncii mele a fost plătit în oi , ca apoi să-mi pot crea propria mea turmă . La începutul verii făceam transhumanță din comuna natală Corbi în zona montană (Malița, Bândea, Găleșescu) unde pășunam până în luna septembrie.

Datorită faptului că în comuna noastră nu erau pășuni suficiente pentru hranirea oilor trebuia să plecăm cu ele în transhumanță în câmpia Bărăganului, uneori ajungând și în Dobrogea.

Pentru noi ca și crescători de oi această transhumanță reprezenta o tradiție precum și un mijloc de existentă.

Considerăm că această tradiție trebuie să fie păstrată în continuare.

Groşanu Gheorghe

Tel: +40749769631

Comuna Corbi

Judet: Arges

Semnătura:

Data: 30.09.2021 Grosan

To: National Commission for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage of the Ministry of Culture of Romania

Address: Corbi village municipality, Arges county, Romania

Letter of consent

The undersigned **Grosanu Gheorghe**, as breeder of Tsurcana sheep and member of the "Corbii de Piatra" Association of Sheep Breeders, I express my support for the inscription on the *Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity* of UNESCO of our **National Transhumance**.

Breeding sheep was transmitted in my family from generation to generation, in my place of birth from my parents, grandparents and great-grandparents. Since childhood, my parents were sheep breeders and they went with the sheep to the mountain during summer, and during autumn, winter, spring to the lowlands, and this is what inspired my love for animals. During my teenage years, when I worked in this business, I was paid in sheep, and that allowed me to create my own flock. At the beginning of the summer, I practiced transhumance in my native village Corbi, in the mountain area (Maliţa, Bândea, Gălăṣescu), where I was allowing my sheep to graze until September.

Because our village does not own enough pastures for appropriately feeding the sheep, we had to take them on transhumance at the plain of Bărăgan, sometimes we even went as far as to Dobrogea.

For us – sheep breeders, the transhumance represents a tradition and also a lifestyle.

We consider that this tradition needs to be preserved in the future.

Grosanu Gheorghe

Telephone: +40749769631

Corbi village municipality

County of Arges

Signature

Date: 30.09.2021

INSTITUTUL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU MONTANOLOGIE CRISTIAN - SIBIU

Str. XIII, Nr. 147, Loc. Cristian, jud. Sibiu

Nr. iesire: 487/21.10.2021

CĂTRE,

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Scrisoare de consimțământ

Subsemnata C.S. I, dr. ing. Mariana Rusu, în calitate de director al INSTITUTULUI DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU MONTANOLOGIE CRISTIAN — SIBIU, îmi exprim susținerea în numele instituției pe care o reprezint privind nominalizarea pe Lista Reprezentativă a TRANSHUMANȚEI în Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității a UNESCO.

TRANSHUMANȚA este parte integrantă a imaginii teritoriului montan, teritoriu care este asociat cu ideea de naturalețe, ecologie, autenticitate, puritate, calitate superioară, peisaje, obiceiuri și tradiții locale.

Pastoralismul, producția alimentară rurală, ecoturismul, promovarea patrimoniului cultural tradițional, constituie elemente cheie care pot duce la progresul și prosperitatea populației rurale montane.

Rolul acordat TRANSHUMANŢEI, ca element cultural imaterial în spațiul carpato-danubiano-pontic, va contribui la o dezvoltare ecologică, socială și economică a zonelor montane.

Cu stimă,

C.S. I, dr. ing. Mariana Rusu

Director

ICDM CRISTIAN-SIBIU

INSTITUTE OF RESEARCH AND DEVELOPMENT FOR MOUNTAIN SCIENCE IN CRISTIAN – SIBIU

147 XII street, Cristian, Sibiu county

No. of registration: 487/21.10.2021

TO,

NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE OF ROMANIA

Letter of consent

The undersigned, senior researcher dr. ing. Mariana Rusu, as director of the INSTITUTE OF RESEARCH AND DEVELOPMENT FOR MOUNTAIN SCIENCE IN CRISTIAN – SIBIU, I express my support in the name of the institution that I represent to the inscription of TRANSHUMANCE on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO.

TRANSHUMANCE is an integral part of the image of the mountain territory, territory that is associated with nature, ecology, authenticity, purity, superior quality, landscapes, customs and local traditions.

Pastoralism, rural food production, ecological tourism, the promotion of traditional cultural heritage represent key elements that could encourage progress and prosperity of the mountain rural population.

The role of TRANSHUMANCE as an intangible cultural element of the area between the Carpathians, the Danube and the Black Sea will contribute to ecological, social, and economic development of the mountain areas.

Respectfully yours,

Senior Researcher ing. Mariana Rusu

Director

ICDM CRISTIAN - SIBIU

Signature

Stamp

Către: Comisia Națională pentru Salvgardarea Patrimoniului Cultural Imaterial a Ministerului Culturii, România

Adresa:

Comuna Nucșoara, județul Argeș, - România

Scrisoare de consimțământ

Subsemnatul **Jubleanu Gheorghe**, în calitate de crescător particular de oi țurcane și președinte al Asociației Crescătorilor de Ovine "Stâna dintre Munți "din comuna Nucșoara, județul Argeș din România, îmi exprim susținerea pentru nominalizarea pe *Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității* a UNESCO a **Transhumanței noastre naționale.**

Tradiția creșterii oilor de rasă țurcană s-a transmis în familia mea din generație în generație, în locul de baștină tot de la părinții, bunicii și străbunicii mei iar eu sper să pot avea măcar un ginere să pot lăsa zestre averea mea în oi.

Importanța acestei tradiții se datorează și faptului că satul nostru, în care locuiesc, este în zona montană și amplasat în apropierea masivului Făgăraș, ceea ce a încurajat folosirea pășunilor montane dar și cam cea mai bună ocupație de creștere a animalelor, mai ales a oilor. În zona satului Nucșoara, datorită altitudinii, nu se putea cultiva porumb, grâu și alte plante care să poată asigura hrana animalelor pe timpul iernii. Astfel din cele mai vechi timpuri în perioada de toamnă - iarnă ne deplasăm cu oile în zonele mai joase pentru a le putea asigura hrana. Oile noastre turcane sunt foarte bine adaptate condițiilor transhumante de parcurs distante de peste 100 km, fiind rezistente la condițiile aprige de peste iarnă și cu o bună conformație a ongloanelor, fără boli specifice ale picioarelor, plămînilor sau ugerelor. Transportul produselor alimentare de strictă necesitate : sloi, slană și ceva mălai și de aprins focul, ceva haine mai groase și de ploaie, le facem cu măgarii, cîte 4-5 capete la turma de 700-1000 de animale şi câte 4-5 câini de pază fără de care noi nu putem pleca la drum. Astfel coborîm toamna către Barăgan prin cîmpiile Piteștiului , către valea Argeșului spre în jos între localitățile din sud de Costești, o parte către București spre Ilfov , trasee care au o vechime istorică aflate pe harta de Transhumanță mai veche a oieritului din zona de sud de Carpați.

În lunga mea experiență de cioban transhumant alături de oile mele am ajuns să întâmpin o multitudine de probleme care mai de care mai delicate, atât cu animalele sălbatice în munte (urși dar și lupi), mai apoi în cîmpie cu primăriile dar și cu alții precum paznici de vînătoare sau pădurari (pentru cîinii de la stînă), sau agricultori care încercau să ne limiteze trecerile cu animalele pe anumite suprafețe de teren sau drumuri.

De asemenea, țin să afirm că oieritul actual este în foarte mare declin iar eu sunt singurul din sat care mai practic acest obicei-ocupație sau meserie de cioban transhumant, iar dacă sunt obligat să o abandonez și să vând oile nu am de ce să mă mai apuc.

Jubleanu Gheorghe

Tel: +40 751 752 009

Comuna Nucșoara

Judet : Arges

Data: 26.09.2021 Semnătura:

To: National Commission for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage of the Ministry of Culture, Romania

Address:

Nucșoara village, Argeș county – Romania

Letter of consent

The undersigned **Jubleanu Gheorghe**, as private sheep breeder of Tsurcana sheep and president of the "Sheepfold between the Mountains" Association of Sheep Breeders in the rural municipality of Nucsoara, Argeş county of Romania, I express my support for the inscription on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO of **our national Transhumance**.

The tradition of breeding Tsurcana sheep was transmitted in the family from one generation to the next, in our native place from my parents, grandparents and great-grandparents, and I hope that I will have at least a son in law to whom I could handle as a dowry my sheep fortune.

The importance of this tradition is due to the fact the village where I live is situated in the mountain area and close to the mountain of Făgăraş, which encouraged the use of mountain pastures and the best job was animal breeding, and especially of sheep. In the area the Nucşoara village, due to the altitude, we cannot cultivate corn, wheat, and other plants that could ensure the animal fodder during winter. Therefore, from early times in the autumn and winter we moved with the sheep towards the lowlands to offer them food. Our Tsurcana sheep are very well adapted to the harsh winter conditions, they have the right type of hooves, without frequent diseases of their feet or lungs. For the transportation of food products of minimal necessity, such as mutton paastrami, lard, corn and something to light the fire, some thicker clothes and something against the rain we used the mules; we had around 4-5 mules at a flock of 700-1000 animals and some 4-5 watch dogs without which we cannot get on the road. Thus we descend to the Bărăgan in the autumn through the plains of Piteşti, towards the valley of Argeş down to the localities situated to the south of Costeşti, and a part of Bucharest and Ilfov areas, these being pathways of a long history on the map of old Transhumance and of shepherding in the southern Carpathians.

In my long experience as a transhumant shepherd with my sheep, I encountered lots of problems that were all very delicate, such as with savage animals there in the mountain (bears, and also wolfs), and then on the lowlands with the village administration, and with other entities such as with the hunters and forest men or with the landowners who tried to restrict certain parts of lands and roads from our animals.

Also, I want to emphasize that the contemporary shepherding is in decline, and I am the only person in the village who practices this custom-occupation or job of transhumant shepherd, and if I am forced to abandon and to sell my sheep I have nothing else to do.

Jubleanu Gheorghe

Telephone number: +40751752009

Nucsoara rural municipality

County: Argeș

Signature Date: 26.09.2021

Seripoure de cousine toménet

Subsemulated Equire Che. Mine chine commune Prigorio, pudeful Borf, im calitate de crexitor particular de or furcame. In membrul al assciatiei crexitoritar de onine, sacial cline judeful sum doara dim Bomonia, Provi expriru mustimura pentru recuiriali torra pe dista Representativa a Patrimoniali cultural functional al chuamitotii ustasco a Transburnantei meastre materiala.

Traditia cresterii oitor de naso turcano sa transmis m famelia mua din tato m fil gi ger a unul dintri copi mei so mostunaseo traditio aceasa. Si en une mostemit orte de la porcheti mer quetru co n'ei ran occupat los en crysturia auinaular, a oiler son grecial. Les fel ea gi'ei aus ficet transitumento de la neurete la congre ajungond ani la roud in Compia Bonioganelleri, unde aus meto sexuat diverse obstreole precum vrema nepreluito, ligi, urgi, goculi, in iarua anului 2012-2013 aus fost acoperisi de Aprelo oproep en totalitate en nuiflocul Coregi ei Borogoniule motre satul stefonesti n' satul deh line, mede site moostran steet i volete a softonionis oncheago pono prano pi fono opé, jar noi la fel ca si ele au fut ivolus. In laughe mule coto tori de pesti 300 km am avait nevor de mégani en care trésuir so transport aliquentels musiconignita n' diverse obiecte de spicto necessale.

In drumul mostru suesaia so opiru so jeceru socul juitri a pregoti mioneare abst peutru noi cot so peutru eorini mostri de peuto sono de care deplasarea moadro pe tirup indelunegat nu era pominto. Oste tribuian porte si m'moopte datouto pericolelor care esistani: ursi, lupi, pacali, pameni rom fuscionali le asenuma anu avut probleme si au primoriile lipsa torenurilor de popunat si meacondarea quijinalui cliri partea autoriotifor locale, de asenuma si au parrici de vinistoare care la un moment dat mi-au si impureces cotiva coirri. O dato am ajuns cu oile pe un teren unde am poposit, iar un ou a vent en troctorul si vii-a coleat edeva oi.

In deplasonte ruele au ouret parte n' de experiente Mocrete: Danieni mu'dodeau ajutor n' moncare.

de arenena tin so precites cà sunt printre celtinei ousotori de arenenal, de oi din satul men, iar accesso musure esti pe eali de dispandie din canta grentidior rubonymate im transluturanta moastro, iar duco voi ti obligat so abandanes verato mestrie mentiones satul eo esti ningura mea susso de vernt pentru saurie.

Sata : 10-10-2021

Epwel Ohe-Him

Tel 0769218022

Communia Prigoria

Jud. Gorj

Serunio fura:

Letter of consent

The undersigned Epure Ghe. Alin from the village of Prigoria, county of Gorj, in my capacity as a private owner of Tsurcana sheep and member of the "Dacia" Association of sheep breeders from the county of Hunedoara in Romania, I express my support for the inscription on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of UNESCO of our national Transhumance.

The tradition of breeding the Tsurcana sheep was transmitted in my family from father to son and I hope that one of my children to take over this tradition. I myself inherited my sheep from my parents because they were also animal breeders including sheep breeders. Such as they did, I also practice transhumance from mountain to plain and reached thus the Bărăgan Plain, where I had to face various obstacles such as the harsh weather, wolfs, bears, jackals. During the 2012-2013 winter, we were totally covered by snow in the middle of the Bărăgan Plain, between the village of Ștefănești and the village of Lehliu, where our sheep were isolated for an entire week without food and water, and the same for us – the people.

During my long journeys of more than 300 km long we needed the mules to transport the food, the clothes, and diverse objects of strict necessity.

On our road, we had to stop and make the fire in order to prepare the food for us and our dogs without which our journey of such long periods of time would not be possible. The sheep needed to be watched day and night because of the dangers that threatened them: bears, wolfs, jackals, bad people. We also had problems with the village administrations, with the lack of pastures and the lack of support from the authorities, with the hunters that at some point shoot a few of my dogs. One day I got with my sheep on a field and a man with a tractor passed on few of my sheep and killed them.

During my journeys I also had the chance of pleasant experiences, i.e. people who offered help and food.

Also, I want to say that I am among the last sheep breeders in my village, and this job is almost disappearing because of the great difficulties we encounter during our transhumance, and if I will have to abandon this job I will be left without my only source of income for my family.

Date: 10.10.2021 Epure Ghe. Alin

Tel. 0769218022

Village of Prigoria

County of Gorj

Signature

ASOCIAȚIA IZVORUL SĂCELE

Nr. 23/12.10.2021

CĂTRE.

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Scrisoare de consimtământ

Subsemnatul prof. Dorel Cerbu, în calitate de președinte al Asociației "Izvorul" Săcele - Brașov, îmi exprim susținerea, în numele asociației pe care o reprezint, privind nominalizarea Transhumanței pe Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității – UNESCO.

Asociația noastră a înscris, încă de la reînființarea ei, în anul 1994, printre preocupările sale majore repunerea în valoare a patrimoniului imaterial local reprezentat de tradițiile și obiceiurile vechilor mocani săceleni. Aceștia, alături de mocanii brăneni, sibieni și de ceilalți păstori ardeleni, au constituit un admirabil element de unitate națională, fiind sprijiniți în acest demers de fenomenul de transhumanță, în cadrul căruia coborau munții și se revărsau spre Dunăre și spre Nistru ori, trecând Dunărea, spre împărăția de pășuni a Dobrogei, până la Marea Neagră.

Mocanii săceleni au dus cu ei în această transhumanță obiceiurile lor de acasă și au "importat" în locurile unde ajungeau câteva dintre trăsăturile lor specifice, care le permiseseră să ajungă o comunitate cu o dezvoltare economică și spirituală de excepție: hărnicia, determinarea, seriozitatea, puterea de sacrificiu, generozitatea. Toate acestea au fost sădite și în sufletele celor din numeroasele localități pe care ei le-au întemeiat pe drumurile transhumanței în Bărăgan, în sudul Basarabiei și, mai ales, în Dobrogea, contribuind la propășirea din toate punctele de vedere a acestor ținuturi românești.

Înțelegând încă de la început importanța transhumanței pentru dezvoltarea economilor de oi săceleni, Asociația "Izvorul" a dedicat fenomenului numeroase dintre activitățile sale atât prin intermediul simpozioanelor organizate, al materialelor publicate în revista pe care o editează – "Plaiuri Săcelene", cât și în cadrul proiectelor la care a fost parte de-a lungul timpului.

Astfel, în cadrul simpozioanelor organizate cu prilejul "Zilelor culturii săcelene" și a edițiilor anuale ale vechii sărbători mocănești Sintilia, membrii asociației au prezentat numeroase comunicări despre transhumanța vechilor mocani săceleni și modul lor de viață pe potecile și drumurile păstoritului, despre traseele pe care treceau turmele spre locurile de iernat, despre relațiile familiale speciale generate de păstoritul transhumant și despre alte numeroase aspecte legate de acest fenomen.

ASOCIAȚIA IZVORUL SĂCELE

Paginile revistei "Plaiuri Săcelene" au găzduit și ele nenumărate materiale închinate transhumanței, scrise fie de săceleni cunoscători ai acestei practici străvechi de păstorit, fie de cercetători consacrați de la Muzeul de Etnografie Brașov sau de la bibliotecile județene din Brașov și Constanța. Au fost subliniate în aceste materiale importanța economică a păstoritului transhumant, sacrificiile păstorilor, obiceiurile lor în transhumanță, dar și aspecte ale urmărilor acesteia, constând în contribuțiile mocanilor la dezvoltarea învățământului, comerțului, a modului de practicare a păstoritului și agriculturii, la întemeierea de noi localtăți moderne pentru acele vremuri, cu relații sociale bazate pe moralitate, cinste și hărnicie.

Totodată, Asociația "Izvorul" a fost parte, alături de bibliotecile județene din Brașov și Constanța la proiectul cu tema "Între munte și mare – transhumanța mocanilor bârsani în Dobrogea", desfășurat în două perioade – simbol pentru transhumanță: Sf. Dumitru, perioada când turmele plecau la iernat peste munți, în anul 2017, și Sf. Gheorghe, perioada când turmele se întorceau în Transilvania, în anul 2018. De asemenea, Asociația "Izvorul" a dat tot concursul, în anii 2018-2019, Muzeului de Etnografie din Brașov pentru susținerea și organizarea manifestațiilor de prezentare a unui alt proiect interesant pe această temă – "Urmele mocanilor săceleni în Basarabia", ocazii cu care a și organizat o întâlnire de suflet între urmași ai mocanilor săceleni ajunși prin transhumanță în sudul Basarabiei și urmași ai familiilor lor de origine, rămași în Săcele.

S-a urmărit pe aceste căi aducerea la cunoștința săcelenilor de astăzi a uriașei valori economice, sociale și culturale a practicii pastorale a transhumanței, pe care strămoșii lor o practicau cu atâta pricepere.

Astăzi, cunoașterea și reluarea acestei valoroase componente a patrimoniului nostru național pot constitui noi căi de dezvoltare prin mijloace proprii a localităților cu tradiție în acest domeniu, motiv pentru care susținem nominalizarea Transhumanței pe Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității – UNESCO.

PRESEDINTE

Prof. Dorel Cerbon

Sediul: C.D.I. Grup scolar Victor Jinga ; Aleea Episcop Popeea , nr. 18

Municipiul Săcele, județul Brașov

THE IZVORUL ASSOCIATION of SĂCELE

No. 23/12.10.2021

TO,

NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE OF ROMANIA

Letter of consent

The undersigned, prof. Dorel Cerbu, in his capacity as president of the "Izvorul" Association in Săcele – Brașov, I express my support in the name of the association that I represent, for the inscription of Transhumance on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity – UNESCO.

Our association had as one major main goal, since its inception in 1994, to valorise the local intangible cultural heritage represented by the traditions and customs of the old shepherds from Săcele. These shepherds, together with the ones from Bran, Sibiu, and other Transylvanian shepherds represented an esteemed element of national unity, being supported in this state of art by the phenomenon of transhumance, by which they descended from the mountains and headed towards the Danube, the Dniester, crossing the Danube to the kingdom of pastures that Dobrogea is, as far as to the Black Sea.

The Săcele shepherds took with them in transhumance their home customs and "imported" from the places where they arrived some specific features, that allowed them to become a community characterized by an exceptional economic and spiritual development: work ethic, determination, seriousness, capacity to sacrifice, generosity. All these qualities were inspired to people of numerous places that the shepherds created along the transhumance roads in Bărăgan, southern Bessarabia, and especially Dobrogea, contributing thus to the development from different angles of these Romanian lands.

By understanding since the very beginning the importance of transhumance for the development of sheep owners in Săcele, the "Izvorul" Association dedicated to this phenomenon numerous activities through the many dedicated conferences, and their publication, "Plaiuri Săcelene", and other projects to which they contributed in time.

Therefore, during the conferences organized to celebrate the "Days of the culture from Săcele" and the yearly celebrations for the old pastoral holiday of Saint Elijah, the members of the association presented many papers about the transhumance of the old Săcele shepherds and their way of life on the shepherding paths and roads, about their itineraries used to walk the sheep towards the place for winter, about their special family relationships encouraged by mobile pastoralism and other many aspects of this phenomenon.

On the pages of the journal "Plaiuri Săcelene", there were written over time numerous articles dedicated to transhumance written either by the Săcele inhabitants that were knowledgeable about this ancient form of pastoralism, or by renown researchers from the Museum of Ethnography in Brașov or the county libraries in Brașov and Constanța. In these papers it was underlined the economic importance of

transhumant shepherding, the sacrifices that were done by shepherds, their customs performed during transhumance, but also other aspects, such as the contribution of shepherds to the development of education, trade, of the ways to practice shepherding and agriculture, to create new modern localities, where socail relationships based on morality, honesty and work ethic were instilled.

Also, the "Izvorul" Association was a member, together with the county libraries of Braşov and Constanţa to the project "Between mountain and sea – transhumance of Bârsa shepherds to Dobrogea", organized with two different occasions that are very significant for transhumance: Saint Demetrios - the time when the flocks went to spend winter over the mountains, in 2017, and Saint George, the time when the flocks returned to Transylvania, in 2018. Also, the "Izvorul" Association supported as much as possible, in 2018-2019, the Museum of Ethnography in Braşov to organize events of presentation of another interesting project on the same topic – "The traces of the Săcele shepherds in Bessarabia", which was an opportunity to organize a heartfelt meeting between the descendants of the Săcele shepherds that got by transhumance to southern Bessarabia and the descendants of their families of origin that stayed in Săcele.

By all these activities we tried to inspire the understanding by the Săcele inhabitants of today of the great economic, social and cultural value of the pastoral practice of transhumance, that their ancestors practiced so well.

Today, the knowledge and revalorization of this valuable element of our national heritage could be new ways to develop by inner means this localities where there is a tradition in this field, reason for which I support the inscription of **Transhumance on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity** – **UNESCO.**

President

Prof. Dorel Cerbu

Signature

Stamp

Address of the Association: C.D.I. Grup școlar Victor Jinga, 18, Episcop Popeea, Săcele municipality, Brașov county

ASOCIATIA AGROM-RO

Str. Mariaffi Lajos, Nr. 9, Loc. Sângeorgiu de Mureș, Jud. Mureș

Nr. ieșire: 39 din 13.10.2021

CĂTRE,

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Scrisoare de consimțământ

Subsemnatul C.S. III, dr. ing. Tiberiu Ștef, în calitate de director executiv al ASOCIAȚIEI AGROM-RO, îmi exprim susținerea în numele organizației pe care o reprezint privind nominalizarea pe Lista Reprezentativă a TRANSHUMANȚEI în Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității a UNESCO.

Agricultura transhumantă și itinerantă este esențială pentru conservarea diferitelor habitate prioritare din România și pentru furnizarea de produse de calitate compatibile cu economia verde și circulară.

Recunoașterea TRANSHUMANȚEI ca parte integrantă a patrimoniului național, are ca scop concentrarea eforturilor din toate sectoarele implicate (sociale, economice dar și culturale) pentru a face din creșterea animalelor transhumante și itinerante o realitate, pentru a conserva și îmbunătăți mediul în care se dezvoltă. Totodată vor fi recunoscute valorile pe care păstorii le oferă societății noastre în ceea ce privește aspectele sociale, ecologice, legate de bunăstarea animalelor și importanța acestora de a lupta împotriva depopulării în zonele rurale și a schimbărilor climatice.

Meritele conferite TRANSHUMANȚEI ca ocupație străveche a poporului nostru duce la îmbunătățirea calității activității, a calității vieții și a activității pastorale.

Cu deosebită considerație,

C.S. III, dr. ing. Tiberiu Ştef

Director executiv

ASOCIAȚIA AGROM-RO

AGROM-RO ASSOCIATION

9, Mariaffi Lajos, Sângeorgiu de Mureș locality, Mureș county

No. of registration: 39 of 13.10.2021

TO,

THE NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE OF ROMANIA

Letter of consent

The undersigned, researcher dr. ing. Tiberiu Ştef, in his capacity as executive manager of the AGROM-RO ASSOCIATION, I express my support in the name of the association that I represent for the inscription of TRANSHUMANCE on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO.

Transhumant and mobile agriculture plays an essential role to the preservation of different habitats of prior importance in Romania and for providing highly qualitative products that are respecting the principles of the green and circular economy.

Recognizing TRANSHUMANCE as a meaningful part of the national heritage means to put together efforts of different connected sectors (social, economic, and also cultural) in order to keep animal breeding through transhumance and mobility a reality in order to preserve and improve the environment where they live. Also, this will mean recognizing the values that the shepherds offer to our society as social, ecologic aspects, and also means to ensure animal welfare and their role in fighting depopulation in rural areas due to the climate change.

The merits of TRANSHUMANCE as an ancient occupation of our people means improving the quality of our work, of our life and of the pastoral activity.

Yours respectfully,

Researcher dr. ing. Tiberiu Ștef

Executive manager

AGROM-RO ASSOCIATION

Signature

Stamp

ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE SPECII AFLATE ÎN CONSERVARE

Mun. SFÂNTU GHEORGHE, STR. CIUCULUI, NR. 149, ET.III, JUD. COVASNA

NR. DE ÎNREG. : 597/12.10.2021

CĂTRE

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Scrisoare de sustinere

Subsemnatul, Sorin-Iordan POPICA, președinte al Asociației Crescătorilor de Specii Aflate în Conservare, îmi exprim susținerea în numele Asociației pe care o reprezint privind nominalizarea pe *Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității* a UNESCO a transhumanței carpatice.

Asociația Crescătorilor de Specii Aflate în Conservare activează în arealul de creștere al rasei Țigaie ruginie, așezat în Curbura Carpaților, din anul 2009 și este acreditată pentru conducerea Registrului genealogic al rasei Țigaie ruginie, sub nr. acreditare 5531 din 01.11.2010. Pornind de la un efectiv scăzut de animale ca nucleu de rasă pură, în doar 5 ferme, incluzând Stațiuni de Cercetare, în anul 2015 a început dezvoltarea și înscrierea de noi efective de animale în Asociație și Registru genealogic. Asociația a început să organizeze activitatea de ameliorare prin aplicarea principiului piramidei ameliorării, efectivele fiind structurate în ferme de elită, ferme candidate de elită, ferme de înmulțire și ferme comerciale. Efectivul total cuprins în aceste ferme este de aproximativ 50.000 de capete pentru care se efectuează Controlul oficial al producțiilor și perfomanțelor, efectivele din fermele comerciale, de aproximativ 200.000 de capete, fiind ameliorate cu berbeci de rasa pură Țigaie Ruginie.

A doua rasă de ovine ca mărime, după rasa Țurcană, sunt populațiile din grupul Țigaie. De la locul de formare din sudul Moldovei și din Dobrogea, Țigaia s-a răspândit și în Transilvania de către mocanii care practicau transhumanța, fiind aclimatizată în zona de munte a Carpaților de Curbură (Săcele-Covasna, Breţcu, Bran, Teşila, Vrancea, Plăiesi, Buzău). Păstorii români transhumanți au dispersat din timpuri imemoriale rasa Țigaie în Sudul Ucrainei, Rusia, Bulgaria, Slovacia și Cehia, în Voivodina și Câmpia Panoniei. În Turcia, rasa Țigaie a fost importată din România și în prezent este cunoscută sub denumirea de Kivircic. Începând după secolul 18 dezvoltarea industriei textile de postavuri, stofe groase pentru uniforme militare, pături și de pălării, în orașul Brașov și în localitățile învecinate ca Prejmer, Covasna a sporit și

cererea de lână semifină, caracteristică oilor Țigaie, contribuind la formarea unei populații uniforme de Țigaie în aceste zone.

Așadar, putem spune că ceea ce avem astăzi în standardul rasei datorăm păstoritului transhumant de secole al strămoșilor noștri. De altfel, suntem conștienți că transhumanța a avut un rol important în menținerea biodiversității, a peisajului cultural/natural, a produselor tradiționale, a raselor locale de oi. Transhumanța simplă și reminescențele acesteia, care se practică încă în arealul carpatic, conferă identitate satului pastoral montan cu specific transhumant și gospodăriei țărănești pastorale, așa cum, în trecut, a fost o marcă identitară a poporului nostru. Existența transhumanței în spațiul locuit de români a condus la crearea și colportarea unor cunoștințe și practici transmise din generație în generație cu privire la itinerarii, mediul înconjurător, credințe și idei populare cu privire la floră și faună, calendarul agro-pastoral (ocupațional, folcloric și creștin), meteorologie și astronomie populară, medicină veterinară empirică, prepararea hranei și a produselor și subproduselor tradiționale de stână.

Considerăm că din cele mai sus expuse derivă importanța menținerii încă active și continuarea perenității fenomenului. Susținem cu tărie măsurile de salvgardare a transhumanței și adoptarea unor măsuri care să permită transmiterea sa către generațiile viitoare.

Sorin-Iordan POPICA

ASOCIATION

AFLATE IN

CONSERVARE

COVASTIP

THE ASSOCIATION OF BREEDERS OF SPECIES UNDER CONSERVATION SFÂNTU GHEORGHE, 149, CIUCULUI, FLOOR III, COVASNA

NO. OF REGISTRATION: 597/12.10.2021

TO

THE NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE OF ROMANIA

Letter of support

The undersigned Sorin-Iordan Popica, president of the Association of Breeders of Species under Conservation, I express my support in the name of the Association that I represent concerning the inscription on the *Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity* of UNESCO of the Carpathian transhumance.

The Association of Breeders of Species under Conservation is active in the area of breeding the Rusty Tsigai sheep, that is situated on the Curvature of Carpathians, since 2009, and is accredited by the management of the Genealogical Register of the Rusty Tsigai under the no. 5531 from 01.11.2010. We started with a small number of animals that represented a nucleus of pure breed animals, in only 5 farms, including some research farms, and in 2015 we started the development and the inscription of new animals in the Association and our Genealogical Register. The association started to organize the activity of genetic improving by applying the principle of the pyramid, our animals being placed in elite farms, farms aspiring to be of elite, reproduction farms and commercial farms. The total number of animals in these farms is of approximately 50.000, and for them we have in place the Official control of production and performances, and the animals in the commercial farms of approximately 200000 animals are reproduced with rams of the pure breed of Rusty Tsigai.

The second sheep breed in terms of size, after the Tsurcana breed is the Tsigai. From the place of origin in the south of Moldavia and Dobrogea, the Tsigai spread also to Transylvania due to the shepherds who practiced transhumance, and the breed was gradually used to the conditions in the mountain at the Curvature Carpathians (Săcele-Covasna, Breţcu, Bran, Teşila, Vrancea, Plăieşi, Buzău). The Romanian transhumant shepherds spread since ancient times the Tsigai breed to the southern Ukraine, Russia, Bulgaria, Slovakia, Czechia, in Voievodina and the Pannonian Plain. In Turkey, the Tsigai breed was imported from Romania and currently is known with the name Kivircic. Starting with the 18th century, the development of the industry of thick textiles used for military uniforms, blankets, hats, in the city of Braşov and the nearby localities, such as Prejmer, Covasna increased the demand for semi-fine wool that is specific to the Tsigai sheep, contributing thus to the creation of a constant population of Tsigai in these areas.

Therefore, we can say that what is today standard feature for the breed is due to transhumant shepherding of centuries ago that our ancestors performed. We are aware that transhumance had a significant role in preserving biodiversity, the cultural/natural landscape, the traditional products, the local sheep breeds. Simple transhumance and its reminiscences that are practiced still in the Carpathian areas ensures identity

to the mountain pastoral village that is specifically connected with transhumance and to the pastoral peasant household, and in the past, this was a landmark of our people. The existence of transhumance in the area inhabited by Romanians was conducive to the creation and spread of knowledge and practices transmitted from one generation to the next, especially knowledge about itineraries, environment, folk beliefs and ideas about the flora and the fauna, the agricultural and pastoral calendar (for occupations, of folklore and the Christian one), popular meteorology and astronomy, folk veterinary medicine, food and sheepfold products and by-products.

We consider that in the arguments listed above we exposed the importance of preserving in an active way this phenomenon. We strongly support the safeguarding measures for transhumance and the implementation of measures that would allow it to be transmitted to the future generations.

Sorin-Iordan Popica

Signature

Stamp

Nr. 3810/11.11.2021

CĂTRE:

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Scrisoare de consimțămînt

Subsemnata ARDELEAN DELIA MONICA, in calitate de director al Liceului Tehnologic Agricol,,Alexiu Berinde"- Seini "ŢARA MARAMURESULUI" imi exprim sustinerea in numele unitatii de invatamant pe care o conduc privind nominalizarea pe Lista Reprezentativă a TRANSHUMANȚEI în Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității a UNESCO.

Avand in vedere universul lumii pastorale constatam ca cea mai straveche ocupatie a poporului roman, cea care a definit istoria acestui neam este OIERITUL. Un tulburator si deosebit fenomen si o particularitate a vietii pastorale traditionale, a oieritului in ROMANIA, este si a fost intotdeauna TRANSHUMANTA CARPATICA. Turmele de oi ale pastorilor romani din satele de munte, penduleaza de sute de ani intre pasunile montane si campie, pe trasee bine stabilite ale transhumantei, la distante de sute de kilometri, cu un rol strict functional in cadrul economiei pastorale, in care criteriul climei si al locurilor de pasunat joaca un rol important.

OIERITUL, aceasta ocupatie milenara si atributele conferite TRANSHUMANTEI ca practica straveche, traditionala a neamului nostru sunt stabilite de legatura si armonia dintre viata, om, animal si munte si asigura de mii de ani un aspect al continuitatii si sustenabilitatii vietii rurale pastorale, cu implicatii culturale, sociale si economice vitale in mentinerea fermelor de familie, a gospodariei taranesti, mai ales in zona de munte a Romaniei, acolo unde au fost de mii de ani.

Ne dorim mentinerea activa a transhumantei in randul tinerilor pe care-i educam si perpetuarea acestor practici ca un model de indeletnicire in dezvoltarea zootehniei in "Tara Maramuresului".

DIRECTOR,

Prof. Ardelean Delia Monica

Dudilion

The "Alexandru Berinde" Vocational Agricultural School

Ministry of Education

No. 3810/11.11.2021

TO:

NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE IN ROMANIA

Letter of consent

The undersigned ARDELENEA DELIA MONICA, in her quality as director of the "Alexiu Berinde" Vocational Agricultural School – Seini "ȚARA MARAMUREȘULUI", I express my support in the name of the educational entity that I run for the inscription of TRANSHUMANCE on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO.

Given the fact the world of the pastoralism is connected with the oldest occupation of the Romanian people, the one that defined the history of this country is SHEPHERDING. TRANSHUMANCE was an amazing and special phenomenon and a characteristic of the traditional pastoral life within shepherding in ROMANIA. The flocks of the Romanian shepherds coming from the mountain villages walk for hundreds of years between the mountain pastures and the plain, on specific pathways of transhumance, at distances of hundreds of kilometres, with a strict functional role within the pastoral economy, at which climate and grazing places have an important contribution.

SHEPHERDING, this ancient occupation offered TRANSHUMANCE as an old traditional practice of our people the harmonious connection between life, man, animal and mountain and ensured for thousands of years an important feature of continuity and sustainability of pastoral rural life, with vital cultural, social and economic implications to the maintaining of the family farms, peasant household, especially in the mountain regions of Romania, where they have been for thousands of years.

We wish the active preservation of transhumance among the young people which we educate and the conservation of these practices as good working example for the development of animal science in the "Country of Maramureş".

DIRECTOR,

Prof. Ardelean Delia Monica

Signature

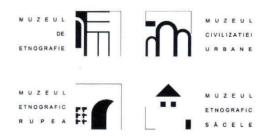
Stamp

Address: Seini, 2 Victoriei, Maramures; telephone: 0262.491422, fax 0371.600983

Email: liceul seini@yahoo.com

Web: http://liceulseini.ro

Muzeul de Etnografie Braşov Bd. Eroilor nr. 21A 500030 Braşov, România

Nr. de înregistrare: 2555/19.10.2021

CĂTRE

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Scrisoare de consimtământ

Subsemnatul Dr. Alexandru Stănescu, în calitate de director al Muzeului de Etnografie Brașov, prin prezenta, exprim susținerea în numele instituției pe care o reprezint privind nominalizarea Transhumanței pe Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității – UNESCO.

Ținând cont de vechimea ocupațiilor pastorale din zona Țării Bârsei și de însemnătatea pe care oieritul transhumant l-a avut în dezvoltarea economică și socială a românilor din Țara Bârsei și Țara Oltului și în zonele de peste munți, precum și peste Dunăre în Dobrogea și chiar dincolo de Nistru și Bug, considerăm că merită să fie nominalizată Transhumanța în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității – UNESCO.

Transhumanţa este un fenomen complex prin care păstorii români au contribuit la civilizarea unor spaţii vaste, prin organizarea de stâni şi târle, devenite adesea cătune şi sate. Prin intermediul transhumanţei au difuzate în zona carpato-danubiano-pontică şi în Răsăritul Europei ocupaţii străvechi, de o mare însemnătate pentru dezvoltarea şi evoluţia acestor zone, cum ar fi oieritul, torsul, ţesutul, argăsitul, cojocăritul şi producerea brânzei. Odată cu civilizaţia pastorală, ciobanii români au răspândit şi cunoştinţe arhaice privind măsurarea timpului, calendarul agricol şi cel cosmic, care erau mereu însoţite de un convoi întreg de tradiţii, credinţe, superstiţii şi obiceiuri care sunt practicate şi azi în zonele matcă ale transhumanţei, dar şi în locurile de migrare.

Muzeul de Etnografie Brașov a desfășurat programe de cercetare cu privire la fenomenul transhumanței, urmărind modul de viață, mentalitatea și amprenta culturală pe care oieritul transhumant le-a lăsat în timp și spațiu, cu

Telefon: +40.268.476.243 Fax: +40.268.475.562 E-mail: muzeu@etnobrasov.ro www.etnobrasov.ro

referire specială asupra zonelor matcă din județul Brașov (Șcheii Brașovului și Săcele) și a zonelor de migrare (Muntenia, Raiaua Braila, sudul Republicii Moldova și Crimeea).

Pe lângă cercetările de teren, Muzeul de Etnografie Brașov a organizat expoziții dedicate acestui subiect, pentru a aduce în atenția publicului complexitatea vieții rurale pastorale cu implicațiile sale în domeniilel social, economic și cultural.

Astfel, dincolo de valoarea istorică și socială, de parte integrantă a patrimoniului național, încurajarea și menținerea practicilor pastorale este necesară pentru dezvoltarea sustenabilă a zonelor rurale.

Cu stimă,

Dr. Alexandru Stănescu

Telefon: +40.268.476.243 Fax: +40.268.475.562 E-mail: muzeu@etnobrasov.ro www.etnobrasov.ro

County Council of Braşov

Museum of Ethnography of Braşov

21 A, Eroilor, 500030, Braşov, Romania

Registration number 2555/19.10.2021

TO

THE NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE OF ROMANIA

Letter of consent

The undersigned dr. Alexandru Stănescu, as director of the Museum of Ethnography in Brașov, hereby I express my support in the name of the institution that I represent to the inscription of Transhumance on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity – UNESCO

Taking into account the old age of the pastoral occupations in the area of the Country of Bârsa and the importance of transhumant pastoralism for the economic and social development of Romanians in the Country of Bârsa and the Country of Olt and the areas over the mountains, and also from over the Danube as far as Dobrogea and even to the Dniester and Bug, we consider that Transhumance deserves to be inscribed on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity – UNESCO.

The transhumance is a complex phenomenon by which the Romanian shepherds contributed to the civilization of large areas, by the organizing sheepfolds and sheepcots, that gradually became hamlets and villages. Thanks to transhumance various old practices were spread in the area between Carpathians, Danube, and the Black Sea and eastern Europe, practices that are very important for the development and progress of these areas, such as shepherding, wool spinning, weaving, leather processing, furrier, cheese making. Through the pastoral civilisation, the Romanian shepherds also spread knowledge about time reckoning, agricultural calendar, that were always accompanied by diverse traditions, beliefs, superstitions, customs, which are practiced in other transhumant areas, and in the places where shepherds established their new homes.

The Ethnographic Museum in Braşov developed research projects concerning transhumance, analysing the ways of life, the mentality, the cultural specificity that the transhumant shepherding left in time and space, with a special reference given to areas of origin of these shepherds in the county of Braşov (Şcheii Braşovului, Săcele) and the places to which they migrated (Walachia, Brăila county, southern parts of the Republic of Moldova, Crimea).

Besides the fieldwork, The Museum of Ethnography in Braşov organized various exhibitions dedicated to this topic in order to offer information to the public about the complexity of the pastoral rural life with all its implications in the social, economic and cultural fields.

Therefore, aside from the social and historical value, and the role played by the phenomenon in the national heritage, it is necessary to encourage the preservation of pastoral practice for the sake of the sustainable development of the rural areas.

Yours respectfully,

Dr. Alexandru Stănescu

Signature

Stamp

Telephone: +40.268.476.243 Fax: +40.268.475.562 Email: <u>muzeu@etnobrasov.ro</u> <u>www.etnobrasov.ro</u>

MINISTERUL CULTURII Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni

Sf. Gheorghe, județul Covasna, str. Gábor Áron, nr. 16, tel./fax: 0267/314139

E-mail: secretariat@mncr.ro, Web: www.mncr.ro

Nr. 2194/08.10.2021

CĂTRE

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

În atenția doamnei dr. Ioana Baskerville

Scrisoare de sustinere

Subsemnatul, dr. Valerii Kavruk, manager al Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni, îmi exprim susținerea în numele instituției pe care o conduc privind nominalizarea **transhumanței** pe *Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității* a UNESCO.

Având în vedere însemnătatea transhumanței ca ocupație străveche a poporului nostru, fiind o practică îndelung uzitată și înrădăcinată în arealul locuit de români, ca o marcă identitară, rolul multiplu al vieții rurale pastorale cu implicații sociale, economice dar și culturale ale transhumanței, din care derivă importanța menținerii încă active și continuarea perenității fenomenului, considerăm că transhumanța poate fi considerată ca parte integrantă a patrimoniului național.

În ultimele decenii, păstoritul transhumant a suferit un evident declin. Evidențierea dimensiunii culturale a păstoritului transhumant și înscrierea în patrimoniul UNESCO va permite o mai bună punere în valoare a dimensiunii economice și sociale a acestui fenomen cultural și adoptarea unor măsuri care să permită transmiterea sa către generațiile viitoare.

Manager,

Dr. Valerii Kavruk

MUZEUL NAȚIONAL AL O CARPATILOR

MINISTRY OF CULTURE

National Museum of the Eastern Carpathians

Sf. Gheorghe, Covasna county, 16, Gabor Aron, telephone/fax: 0267/314139

Email: secretariat@mncr, Web: www.mncr.ro

No. 2194/08.10.2021

TO

THE NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE IN ROMANIA

To Mrs. Dr. Ioana Baskerville

Letter of support

The undersigned, dr. Valerii Kavruk, manager of the National Museum of the Eastern Carpathians, I express my support in the name of the institution that I lead to the inscription of transhumance on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO.

Given the importance of transhumance as an old occupation of the Romanian people, and being a practice that was very popular and rooted in the area inhabited by Romanians, and an identity feature, the multiple roles of rural pastoral life with its social, economic and cultural implications of transhumance, that support the importance of maintaining actively and continuing the practice of this phenomenon, we consider that transhumance could be considered as an integral part of our national heritage.

In the last decades, transhumant shepherding suffered an obvious decline. Highlighting the cultural feature of transhumant shepherding and the inscription on the UNESCO heritage will allow a greater valorisation of the economic and social characteristics of this cultural phenomenon and the implementation of measures that will allow its transmission to the next generations.

Manager,

Dr. Valerii Kavruk

Signature and stamp

Str. Runc, nr. 23 Vatra Dornei, cod postal 725700 T +40(23) 037 5036 F +40(23) 037 5036 secretariat@azm.gov.ro www.azm.gov.ro

Vatra Dornei, data 21.10.2021 Nr. 3956

Către: Comisia Națională pentru Salvgardarea Patrimoniului Cultural Imaterial a Ministerului Culturii, România

Referitor la: Înscrierea *Transhumanței - strămutarea sezonieră a turmelor* pe Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Omenirii a UNESCO"

SCRISOARE DE SUSȚINERE

Zona montană a României constituie un teritoriu special, de interes național, cu un imens potențial economic, social, cultural și de mediu și constituie un element esențial al fenomenului transhumanței în România. Acest areal montan în care se desfășoară transhumanța, trebuie să beneficieze de o politică specifică, bine definită, conform principiilor dezvoltării durabile și în conformitate cu politicile europene, menită să conserve și să dezvolte fenomenul strămutării sezoniere a turmelor în zonele înalte.

Pentru elaborarea și aplicarea strategiei și politicilor Guvernului în domeniul dezvoltării și protecției zonei montane din România, zonă marcată de specificitate, fragilă ecologic și defavorizată economico-social din cauze naturale, a fost înființată Agenția Națională a Zonei Montane (ANZM), în conformitate cu prevederile Legii muntelui nr. 197/2018.

Agenția Națională a Zonei Montane, este o instituție publică aflată în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, cu atribuții specifice de reprezentare a acestuia pentru zona montană.

Perpetuarea unui întreg univers cultural specific comunităților care practică transhumanța, menținerea unui sistem de producție sustenabil, reducerea depopulării zonei montane, selecționarea raselor adaptate zonelor înalte și deplasărilor, precum și menținerea calității pajiștilor montane și a biodiversității ecosistemului pastoral montan, reprezintă doar câteva dintre beneficiile conservării fenomenului cultural al strămutării sezoniere a turmelor.

Având în vedere cele menționate, Agenția Națională a Zonei Montane își exprimă sprijinul pentru înscrierea *Transhumanței - strămutarea sezonieră a turmelor* în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Omenirii a UNESCO"

Cu deosebită considerație,

Director general Agenția Națională a Zonei Montane

Veronica ȚARAN BACIU

VERONICA

Digitally signed by VERONICA TARAN-BACU

Dic cold, on-Agentia Nationals a Zone Montane,
2.54.57-466.01886, cultivation Detector General,
2.54.57-466.01886, cultivation Detector General,
2.54.57-466.01886, cultivation Detector General,
2.54.57-466.01886, cultivation, Detector General,
2

Str. Runc, nr. 23 Vatra Dornei, cod postal 725700 T +40(23) 037 5036 F +40(23) 037 5036 secretariat@azm.gov.ro www.azm.gov.ro

Vatra Dornei, 21.10.2021 No. 3956

To: National Commission for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage of the Ministry of Culture, Romania

Regarding: Inscription of *Transhumance*, the seasonal droving of livestock on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO

LETTER OF SUPPORT

The mountainous area of Romania is a special territory of national interest, with a huge economic, social, cultural and environmental potential, and constitutes an essential element of the phenomenon of transhumance in Romania. This territory in which transhumance takes place must benefit from a specific policy, well defined, according to the principles of sustainable development and in accordance with European policies, aimed at preserving and developing the phenomenon of seasonal displacement of herds in highlands.

In order to elaborate and implement the strategy and policies of the Government in the field of development and protection of the mountain area in Romania, an area marked by specificity, ecologically fragile and economically and socially disadvantaged due to natural causes, the National Agency for Mountain Area was established, in accordance with the provisions of the Mountain Law no. 197/2018.

The National Agency of the Mountain Area is a public institution subordinated to the Ministry of Agriculture and Rural Development, with specific attributions of representation on behalf of the Ministry of Agriculture and Rural Development for the mountain area.

The perpetuation of an entire cultural universe specific to the communities that practice transhumance, the maintenance of a sustainable production system, the reduction of the depopulation of the mountain area, the selection of the breeds adapted to the highlands, as well as the maintenance of the quality of the mountain meadows and the biodiversity of the mountain pastoral ecosystem represent only some of the benefits of preserving the cultural phenomenon of the seasonal droving of livestock .

In view of the above, the National Agency for Mountain Area expresses its support for the inclusion of *Transhumance - the seasonal droving of livestock* on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO.

Sincerely,

General Manager National Agency for Mountain Area

Veronica TARAN BACIU

VERONICA

Digitally signed by VERONICA TARAN-BACIU

DN: c=RO, 0=Agentia Nationals a Zone Montane,
25.497-4680 1506, o=UFFICIAL DIGITAL OF COMPANIA

TARAN-BACIU

Digitally signed by VERONICA TARAN-BACIU

DN: c=RO, 0=Agentia Nationals a Zone Montane,
25.497-4680 1506, o=UFFICIAL DIGITAL OF COMPANIA

TARAN-BACIU DIGITAL OF COMPANIA

SERVICIA SIGNED SIGN

ROMÂNIA JUDEȚUL ARGEȘ PRIMĂRIA COMUNEI RUCĂR www.primariarucar.ro

Telefon:0248542830 Fax: 0248542522

Stema unitații administrativteritoriale

Nr. 8856/13.10.2021

CĂTRE,

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU SALVGARDAREA PATRIMONIULUI CULTURAL IMATERIAL A MINISTERULUI CULTURII DIN ROMÂNIA

Referitor la : Scrisoare de susținere

Subsemnatul Ing. Dulamă Ionel, în calitate de primar al comunei Rucăr, îmi exprim susținerea în numele instituției pe care o reprezint privind nominalizarea pe Lista Reprezentativă a TRANSHUMANȚEI în Patrimoniul Cultural Imaterial al Umanității a UNESCO.

Având în vedere originea milenară conferită TRANSHUMANȚEI ca ocupație străveche a poporului nostru, precum și legătura indisolubilă și armonia dintre om, animal și mediu, cu rol asupra dezvoltării rurale ca motor economic și sustenabil încă de tip familial sau încă activ în anumite mici sate montane, rolul multiplu al vieții rurale pastorale cu implicații sociale, economice dar și culturale ale TRANSHUMANȚEI, din care derivă importanța menținerii active și continuarea perenității fenomenului ce poate fi considerată ca parte integrantă a patrimoniului național.

Elementele delicate ale tranziției către economia de piață sunt practic aspecte delicate ale menținerii pastoralismului cu numeroasele sale vulnerabilități indiferent de zonele de altitudine privind aspectele administrative, funciare legate de prădători dar și lipsa forței de muncă sau ruptura transmiterii către noua generație, sunt numai câteva elemente de natură socială care ne îndreptățesc să afirmăm că numai prin recunoașterea profesionalismului și suportul legal, putem aduce speranța pentru perpetuarea acestor practici importante de păstorit pendular sau de tip traditional arhaic.

În comuna Rucăr păstoritul transhumant continuă să reprezinte mijlocul principal de subzistență al unui număr important de crescători de animale ce conservă trăsăturile economiei pastorale stabilite din cele mai vechi timpuri.

În jurul păstoritului s-a configurat o serie de manifestări economice precum agroturismul, o afacere înfloritoare, în zonă existând un număr mare de pensiuni unde produsele tradiționale obținute de pe urma creșterii animalelor sunt la mare căutare de către turiști și festivități ce culminează cu așa numitul **Răvășit al Oilor, Expopastoralis** - o sărbătoare locală ce adună întreaga comunitate și unde au loc numeroase schimburi culturale și schimburi de experiență între bresle de păstori dar și de meșteșugari tradiționali, conferind identitate satului montan transhumant.

În cadrul acestui eveniment, cei mai buni crescători de animale sunt premiați pentru exemplarele cele mai frumoase care întrunesc condițiile specifice fiecărei rase, pe categorii de vârstă, sex.

Consider că este de datoria generațiilor prezente să contribuie la păstrarea tradițiilor și obiceiurilor locale și în special **TRANSHUMANȚEI**-ocupție străveche pe meleagurile rucărene, ocupatie cu care ne mândrim și pe care am "exportat-o" și în localitățile care își au rădăcini muscelene - Soveja - Vrancea și Cașin - Bacău.

Cu deosebită considerație!

PRIMAR

Dulamă Ionel

ROMANIA

ARGES COUNTY

TOWN HALL OF RUCĂR

www.primariarucar.ro

Telephone: 0248542830, Fax: 0248542522

No. 8856/13.10.2021

TO,

NATIONAL COMMISSION FOR THE SAFEGUARDING THE INTANGIBLE CULTURAL HERIAGE OF THE MINISTRY OF CULTURE IN ROMANIA

On the topic: Letter of support

The undersigned ing. Dulamă Ionel, as mayor of Rucăr rural municipality, I express my support in the name of the institution that I represent to the inscription of TRANSHUMANCE on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of UNESCO.

Given the fact TRANSHUMANCE has an ancient origin as an old occupation of the Romanian people, and the strong connection and harmony between people, animals and the environment, that has a role on the rural development as an economic sustainable source that is based on the family household and still active in certain small mountain villages, the multiple role of the rural pastoral life with its social, economic and cultural implications of TRANSHUMANCE, from which it derives the importance of keeping it alive and continue the eternal existence of this phenomenon that could be considered a valuable part of the national heritage.

The sensitive elements of the transition to the market economy are practically delicate aspects of pastoralism preservation with numerous risks in all mountain areas of the administrative aspects on the presence of predators, the lack of work force or the disconnection with the new generation – these are only a few social effects that determine us to say that only by admitting the professional relevance of shepherding and giving legal support we can bring hope that these important mobile pastoralism practices or of traditional ancient shepherding would be preserved.

In the village of Rucăr, the transhumant pastoralism continues to represent the main means of subsistence of an important number of animal breeders which preserve the features of pastoral economy established here since ancient times.

Shepherding encouraged a series of economic manifestations like agri-tourism, that is a flourishing business because in this area there are many pensions offering traditional products coming from the animal breeding, products that are demanded by tourists and festivals from which the most important is called "Scattering of Sheep. Expopastoralis"—a local holiday that brings the whole community together and where numerous cultural exchanges take place, as well as sharing experiences between different

groups of shepherds, and also traditional craftspeople that are all contributing to the identity of the transhumant mountain village.

Within this event, the best animal breeders are awarded for their best animals in terms of beauty and breed features, according to types of breeds, age, sex, etc.

I consider that the duty of the contemporary generations are to contribute to the preservation of traditions and local customs and especially of TRANSHUMANCE, an old occupation on the area of Rucăr, an occupation for which we are proud and that we "exported" to localities with origins in Muscel – Soveja – Vrancea, Caşin – Bacău.

Respectfully yours,

MAYOR

Dulamă Ionel

Signature

According to the art. 627, (1) in the Administrative Code, the certification of authenticity and the legal power of this document is given by the signature of the competent person, without the need of a stamp

Secretar General

Către: Comisia Națională pentru Salvgardarea Patrimoniului Cultural Imaterial a Ministerului Culturii, România

ATESTAT AL CONSIMȚĂMÂNTULUI MINISTERULUI MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

În calitate de autoritate publică centrală a statului în domeniul mediului, MMAP, elaborează politici în domeniul biodiversității, pentru conservarea florei și faunei, a ecosistemelor și a habitatelor naturale, precum și în domeniul dezvoltării durabile și adaptarea la schimbările climatice.

De asemenea, Ministerul coordonează prin Regia Națională a Pădurilor - ROMSILVA, precum și prin Agenția Națională a Ariilor Naturale Protejate, pășuni și fânețe naturale, sursă esențială pentru hrana oilor, acordând o atenție sporită conservării și exploatării durabile, eficiente, în context economico-social, a acestora.

Permanent, în preocupările și prioritățile noastre, includem conservarea valorilor naturale, a activităților tradiționale, practicate în strânsă prietenie cu mediul, iar Transhumanța este o activitate veche a românilor, păstrată, protejată și încurajată in timp.

Folosesc și această ocazie pentru a ne exprima sprijinul pentru înscrierea Transhumanței - strămutarea sezonieră a turmelor pe Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanitatii a UNESCO"

14 octombrie 2021

Cu stimă,

Secretary - General

To: The National Commission for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, Ministry of Culture, Romania

CERTIFICATE OF CONSENT MINISTRY OF ENVIRONMENT, WATERS AND FORESTS

As the central state environmental authority, the Ministry of Environment, Waters and Forests, develops policies on biodiversity, conservation of flora and fauna, ecosystems and natural habitats, and on sustainable development and adaptation to climate change.

The Ministry also coordinates, through the National Directorate of Forests - ROMSILVA, as well as through the National Agency of Protected Natural Areas, grasslands and pastures, the essential source of sheep's food, paying particular attention to their conservation and sustainable, efficient, economic and social exploitation.

The preservation of natural values and traditional activities are permanently included in our concerns and priorities, and are practiced in close relationship with the environment, and Transhumance is an old activity of the Romanians, preserved, protected and encouraged throughout time.

I am also using this opportunity to express our full support for the inscription of Transhumance, the seasonal droving of livestock on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity of UNESCO.

14 October 2021

Yours sincerely,

Pădurea Dumbrava nr.16 550399 Sibiu - România

C.U.I.:4406304 office@muzeulastra.ro www.muzeulastra.ro

Nr. 9093/05.11.2021

Scrisoare de consimţământ

Susținerea elementului *Transhumanța carpatică, parte a vieții pastorale*tradiționale pentru înscrierea în Lista Reprezentativă UNESCO a

Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității

Complexul Naţional Muzeal ASTRA se bucură să susţină demersul de înscriere a transhumanţei carpatice, parte a vieţii pastorale tradiţionale, în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanităţii. Muzeul ASTRA este unul dintre principalii actori culturali din România, şi nu numai, care depune eforturi consistente în scopul de a prezerva cultura tradiţională sub toate aspectele ei. Păstoritul ca parte integrantă a vieţii tradiţionale este o componentă reprezentativă a patrimoniului cultural material şi imaterial românesc.

Muzeul ASTRA a devenit în urma numeroaselor cercetări de teren efectuate de-a lungul timpului cel mai de seamă trezorier al valorilor de patrimoniu tradițional din România. În ceea ce privește viața pastorală de pe aceste meleaguri, aceasta este ilustrată în colecții atât prin piese din categoria instrumentarului arhaic utilizat precum cel folosit în prelucrarea laptelui sau pentru a ține socotelile, cât și prin numărul semnificativ de monumente transferate din zonele în care transhumanța era și încă mai este o parte activă a traiului de zi cu zi în cadrul comunităților tradiționale. În acest sens, amintim prezentarea în cadrul expoziției Muzeului în aer liber din Dumbrava Sibiului a unor construcții simple, dar esențiale pentru adăpostirea ciobanilor și a animalelor, precum cotroana din zona Munților Parâng, colibele ori diferitele tipuri de stâni sau a unor construcții monumentale precum staulul de tradiție dacică din Ludești, gospodăria cu ocol întărit din Măgura sau gospodăria de oier transhumant din Rășinari. De asemenea, este

foarte important rolul pe care materiile prime provenite de la ovine, precum pielea sau lâna le au în practicarea activităților dedicate industriei casnice textile cum sunt cojocăritul sau țesutul, meșteșuguri reprezentate în muzeu prin intermediul mai multor gospodării.

Colecția fotografică a Muzeului ASTRA dezvoltată de-a lungul timpului cuprinde mai multe fotografii care surprind diferite aspecte ale traiului și activităților de zi cu zi ale ciobanilor plecați cu oile la vărat în zonele înalte ale Carpaților.

Mai mult decât atât, cercetările vieții pastorale desfășurate de Muzeul ASTRA au dat naștere unor filme documentare de excepție dedicate fenomenului transhumanței, realizate de studioul ASTRA Film, cum sunt *La drum* (1997) și *Jina* (2017) în regia lui Dumitru Budrala.

Muzeul ASTRA, un *muzeu viu*, care păstrează cultura tradițională și care pune din ce în ce mai mult accentul pe patrimoniul imaterial, găzduiește numeroase târguri tradiționale, ateliere, festivaluri oferind comunităților cadrul propice de a-și face cunoscute tradițiile și obiceiurile. Cu aceste ocazii sunt aduse în fața publicului nu doar modul de viață al păstorilor, obiceiurile strâns legate de calendarul pastoral și folclorul pastoral, ci și bunătățile gastronomice pe care ciobanii le pregătesc oferind vizitatorilor experiențe inedite.

Implicarea pe care Muzeul ASTRA o are în rândul comunităților pentru păstrarea nealterată a valorilor de patrimoniu este un motiv în plus pentru susținerea ca elementul *Transhumanța carpatică, parte a vieții pastorale tradiționale* să fie inclus în Lista Reprezentativă UNESCO a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității.

Sibiu, 5 noiembrie 2021

Ciprian Anghel Ştefan

Director general al Complexului National Muzeal ASTRA

County Council of Sibiu

ASTRA Museum

ASTRA National Museum Complex

16, Pădurea Dumbravei, 550399, Sibiu, Romania

C.U.I.: 4406304

Office@muzeulastra.ro

www.muzeulastra.ro

No. 9093/05.11.2021

Letter of consent

The support of the element Carpathian transhumance, as traditional pastoral life to the inscription on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity

The ASTRA National Museum Complex is happy to support the process of inscription of the Carpathian transhumance, as traditional pastoral life, on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity. ASTRA Museum is one of the main cultural actors in Romania and beyond, that strives to preserve the traditional culture in all its aspects. Shepherding as important part of traditional life is a representative component of the Romanian tangible and intangible cultural heritage.

Due to the rich fieldwork undertaken over time, ASTRA Museum is the most important deposit of traditional heritage values. As for the pastoral life on these lands, this is illustrated by collections of pieces from the old instruments used for example for cheese making or for accounting, as well as by the great number of monuments transferred from the areas in which transhumance was and still is an important active part of the daily life in traditional communities. In this respect, we mention the presentation within the Open-air Museum in Dumbrava Sibiului of such simple constructions, but essential for the shepherds and animals' sheltering, such as the small cooking shelter from the area of Parang Mountains, or the huts and different types of sheepfolds or the monumental constructions such as the stable of Dacian tradition from Ludesti, the household with strong fence in Magura or the household of a transhumant shepherd in Rasinari. Also, significant is the role played by the resources offered by sheep, such as the sheepskin and the wool to the activities within the textile home industry such as making sheepskin coats or weaving, that are handicrafts represented in the museum as part of numerous households.

The photo collection of the ASTRA Museum that was enriched over time contains many pictures that showcase the different aspects of life and daily activities of the shepherds that spend the summer with their flocks on the high Carpathian areas.

Moreover, the research of pastoral life developed by the ASTRA Museum inspired exceptional documentary movies dedicated to transhumance, produced by the ASTRA Film, such as *La drum* (1997) or *Jina* (2017) directed by Dumitru Budrala.

The ASTRA Museum, a living museum that preserves the traditional culture and that highlights more and more the intangible heritage fosters many traditional fairs, workshops, festivals that offer to communities the appropriate environment where they can make their traditions and customs known. For these occasions, the public can see not only the pastoral lifestyle, but also the customs connected strongly with the pastoral calendar and pastoral folklore, but also the great dishes that shepherds prepare to offer visitors new experiences.

The involvement that ASTRA Museum has within the communities to preserve unchanged the heritage values is another reason for the support of the element Carpathian transhumance as traditional pastoral life to be inscribed on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of the Humanity.

Sibiu, November 5th, 2021

Ciprian Anghel Ștefan

General manager of the ASTRA National Museum Complex

Signature

Stamp